

Gmina Tyczyn

Nr 9 (567)
25.09. - 29.10.2016 r.

Cena: 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- O gminnych dożynkach
- Relacje z uroczystego rozpoczęcia nowego roku szkolnego
- Świadczenia dla stulatków
- Porady prawne: o umowie dożywocia
- Kielnarowa "historycznie" i na sportowo

(fot. O. Kustra)

Centrum Rekreacyjno-Kulturalne w Kielnarowej zaprasza nie tylko mieszkańców

Dożynki Gminy Tyczyn 2016

Uroczysta msza św. koncelebrowana
w kościele parafialnym w Tyczynie

Zaproszeni goście (fot. A. Kustra)

Delegacja z wieńcem z Borku Starego

Delegacja „Hermanowiaków” z wieńcem
dożynkowym (fot. A. Kustra)

Korowód
dożynkowy
z Kielnarowej

Korowód
dożynkowy
z Tyczyna

Starostwie przekazują chleb
burmistrzowi Tyczyna

Występ zespołu Bies Band z Przemyśla
DOŻYNKI GMINY
TYCZYN
21.08.2016

(fot. D. Drozd)

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

14 września br. odbyła się sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji z wykonania budżetu gminy Tyczyn oraz realizacji uchwał i wniosków Rady Miejskiej za I półrocze 2016 roku. Podjęli też uchwały w następujących sprawach:

- **Wspólnej z Powiatem Rzeszowskim realizacji zadania pn. „Przebudowa dróg gminnych Borek Stary Sklepiska Nr 108926R w km 0+000 - 1+900, Borek Stary Kanada Nr 108927R w km 0+000 - 1+050 oraz Kielnarowa Obszary Kanada Nr 108927R w km 0+500 - 1+226”, realizowanego w ramach programu wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016 – 2019”.** W celu realizacji zadania zostanie podpisana umowa partnerska z Powiatem Rzeszowskim dotycząca zapewnienia w budżetach jednostek środków niezbędnych do realizacji projektu. Umożliwi to wystąpienie o dotację na inwestycje zaplanowane do realizacji w 2017 r.

- **Uchylenia uchwały NR XVI/105/15 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 18.12.2015 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego o nazwie „Przebudowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 878 Rzeszów-Dylągówka w Tyczynie przy ul. Grunwaldzkiej” w kwocie 20 tys. zł.**

- **Aplikowania Gminy Tyczyn o środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Podkarpackiego, na realizację przez Gminę projektu „VIA Reginae – szlak kulturowy turystyki kwalifikowanej” - jako przedsięwzięcie priorytetowe z zakresu kultury.** Jest to uchwała intencyjna, która umożliwia staranie się o dotację na przełożenie części płyty rynku w Tyczynie wraz z robotami towarzyszącymi. Jest to II etap obejmujący wykonanie nawierzchni płyty rynku i elementów towarzyszących, m.in. małej architektury.

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2016 r.**

oprac. **Elżbieta Ferenc**
- inspektor Urzędu Miejskiego w Tyczynie

DYŻURY

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki przyjmuje mieszkańców gminy i interesantów **w każdy poniedziałek w godz. 8.00 - 15.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie.

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Adama Skowrońskiego odbywa się w każdą **1. i 3. środę m-ca w godz. 9.00 - 11.00** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 27 (I piętro).

Radne Kielnarowej **panie Jadwiga Czarnik i Ewelina Malak** zapraszają mieszkańców na swój dyżur do Centrum Rekreacyjno-Kulturalnego w Kielnarowej (biuro Sołtysa).
Najbliższy dyżur: 13 października 2016 r., godz. 18:00-19:00.

Szanowni Czytelnicy,

Przed nami 9. numer „Głosu Tyczyna”. Znajdują się w nim relacje z minionych wydarzeń, jakie miały miejsce w sierpniu i wrześniu w naszej gminie.

Wnikliwi Czytelnicy GT zauważą, że rubrykę „ZUS informuje” redaguje **Małgorzata Łyszczarz-Bukała** - rzecznik ZUS. Pani **Alicji Kochanowicz-Grabuś**, która do tej pory przygotowywała te informacje, serdecznie dziękujemy za współpracę, a przede wszystkim za teksty, które naszym Czytelnikom wyjaśniały zawile kruczki ZUS-owskich przepisów. Pani Alicji życzymy wielu sukcesów osobistych i zawodowych.

Do naszej Redakcji dołączyła też kolejna osoba - **Artur Maziarz**. Od września br. na łamach GT będzie on Państwu doradzał w sprawach prawnych w rubryce „Porady prawne” (w tym nr. GT przeczytać możemy o umowie dożywocia).

Panią Małgorzatę i pana Artura serdecznie witamy w naszym zespole.

Redakcja „Głosu Tyczyna”

PODZIĘKOWANIE

Mieszkańcy oraz sołtysi wsi **Matysówka i Kielnarowa** serdecznie dziękują: Staroście Rzeszowskiemu **Jerzemu Jodłowskiemu** i Burmistrzowi Tyczyna **Januszowi Skotnickiemu** za przekazane środki oraz remont drogi **Kielnarowa-Matysówka**. Dziękujemy również Inspektorowi ds. Inwestycji Drogowych **Stanisławowi Frączkowi**, Firmie „Skanska” oraz **Ludowemu Klubowi Sportowemu „Jar” w Kielnarowej**.

Podziękowania kierujemy także do Proboszczów z **Matysówki i Kielnarowej** - księży: **Jana Pyzika i Sławomira Balawendera** za poświęcenie drogi oraz modlitwę w intencji wszystkich jej użytkowników.

Informacje Urzędu Miejskiego

Przypominamy Mieszkańcom, że **minął termin płatności trzeciej raty podatków na 2016 rok**: podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego dla osób fizycznych oraz **opłaty za zagospodarowanie odpadami**.

Podatnicy, którzy jeszcze nie dokonali wpłat, powinni jak najszybciej uiścić kwotę powstałych zaległości w Kasie Urzędu Miejskiego w Tyczynie (pok. nr 38) lub na indywidualne rachunki bankowe wskazane w decyzjach.

Urząd Miejski w Tyczynie informuje mieszkańców **o możliwości odbioru dodatkowych kodów kreskowych na worki na odpady** (po wykorzystaniu posiadanych kodów).

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr tel. **(17) 22-19-310, wew. 15** lub zgłaszanie się osobiste w UM, pok. nr 15.

Fundusze Europejskie na odnawialne źródła energii

Tańszy prąd, ale dla kogo? – część 2

W poprzednim numerze GT była mowa o środkach na inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE) z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (RPO WP). Poniżej przedstawiam informacje o Funduszach Europejskich na ten sam cel z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (PO IiŚ).

W PO IiŚ można starać się o środki na zdecydowanie większe inwestycje dotyczące budowy lub przebudowy instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii niż w RPO WP. Wsparcie dedykowane jest większym podmiotom: wytwórcom energii, dużym przedsiębiorstwom, Operatorowi Systemu Przesyłowego oraz Operatorom Systemów Dystrybucyjnych. O wsparcie będzie można aplikować w ramach dwóch działań POIiŚ:

Działanie 1.1 dzieli się na dwa poddziałania:

- 1.1.1 Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł z podłączeniem ich do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej.
- 1.1.2 Wspieranie projektów dotyczących budowy oraz przebudowy sieci umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii z OZE.

• **W ramach poddziałania 1.1.1 można uzyskać wsparcie na projekty dotyczące:** budowy, przebudowy instalacji skutkujących zwiększeniem mocy lądowych farm wiatrowych, jednostek wykorzystujących biomasę, biogaz, wodę, energię promieniowania słonecznego lub energię geotermalną.

Projekty wykorzystujące OZE w zakresie wysoko-sprawnej kogeneracji wspierane będą w ramach działania 1.6. O tym, w jakim zakresie, w jakiej formie oraz dla jakich typów beneficjentów będzie możliwe wsparcie, określać ma rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie propagowania energii z OZE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Grupą odbiorców wsparcia mają być wytwórcy energii z odnawialnych źródeł. Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE będą oceniane z punktu widzenia efektywności kosztowej i innych osiąganych rezultatów w stosunku do planowanych nakładów finansowych oraz lokalizacji tych inwestycji względem obszarów Natura 2000 i szlaków migracyjnych zwierząt. Pomoc inwestycyjna przewidziana została w formie zwrotnej.

Przewiduje się tryb konkursowy wyboru wniosków, a instytucją odpowiedzialną za nabór i ocenę wniosków będzie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Pierwszy konkurs w 2016 r. planowany jest w IV kwartale br. (210 mln zł prze-

znaczonych na dofinansowanie projektów wybranych w ramach konkursu).

W ramach poddziałania 1.1.2 można uzyskać wsparcie na projekty dotyczące: budowy oraz przebudowy sieci elektroenergetycznej o napięciu co najmniej 110 kV, służącej podłączeniu OZE, umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii z OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego oraz sieci dystrybucyjnej o napięciu 110 kV.

Beneficjentem środków mogą być: Operator Systemu Przesyłowego oraz operatorzy Systemów Dystrybucyjnych. Tryb wyboru wniosków jest pozakonkursowy i prowadzony przez Ministerstwo Energii. Oznacza to, że wsparcie uzyskają wyłącznie projekty zamieszczone na Liście Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej w ramach POIiŚ 2014-2020.

Działanie 1.2 Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach skierowane będzie do dużych przedsiębiorstw w zakresie zastosowania rozwiązań przyczyniających się do optymalizacji gospodarowania energią oraz zwiększenia efektywności energetycznej, w tym wykorzystania OZE.

Uzupełniając do tego działania przewidziane jest również wsparcie doradcze dla przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE, planowane do realizacji w ramach działania 1.3 przez NFOŚiGW.

W ramach działania wspierane są przedsięwzięcia wynikające z przeprowadzonego audytu energetycznego przedsiębiorstwa, mające na celu poprawę efektywności energetycznej: przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie; głęboka, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach; zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwach poprzez przebudowę lub wymianę na energooszczędne urządzenia i instalacji technologicznych, oświetlenia oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych; budowa lub przebudowa lokalnych źródeł ciepła (w tym wymiana źródła na instalację OZE); zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa.

Integralną częścią projektu powinno być wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią w przedsiębiorstwie (o ile beneficjent nie posiada już takiego systemu i o ile jest to uzasadnione ekonomicznie).

Beneficjentami mogą być: przedsiębiorcy (duże przedsiębiorstwa) lub/i podmioty będące dostawcami usług energetycznych. Ostatecznymi odbiorcami wsparcia będą użytkownicy wspieranej infrastruktury.

Przewidziany jest tryb konkursowy wyboru projektów, a podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest NFOŚiGW.

Obecnie, do 31 października br. trwa nabór wniosków w ramach działania 1.2 PO IiŚ. Więcej szczegółów znajduje się na stronie internetowej:

<http://www.pois.gov.pl/nabory/12-promowanie-efektywnosci-energetycznej-i-korzystania-z-odnawialnych-zrodel-energi-i-w-przedsiębiorstwach/>.

Co istotne, inwestycje dotyczące efektywności energetycznej muszą wynikać z uprzednio przeprowadzonych audytów energetycznych (przemysłowych) dużych przedsiębiorstw (koszt przygotowania nie stanowi wydatku kwalifikowalnego w ramach PO-III), a wnioskowane projekty powinny wprowadzać innowacyjne rozwiązania oraz tworzyć nowe miejsca pracy.

Projekty te oceniane będą głównie z wykorzystaniem kryteriów efektywności kosztowej oraz oceny realizacji osiągniętych efektów wpisujących się w cele osi priorytetowej. Brana pod uwagę będzie koncepcja opłacalności, a o wsparciu decydować będą także dodatkowe rezultaty uzyskiwane w stosunku do planowanych nakładów inwestycyjnych (np. wielkość redukcji CO₂). Warunkiem wsparcia projektów dotyczących kompleksowej, głębokiej modernizacji energetycznej budynków będzie również konieczność zastosowania

liczników ciepła/chłodu, ciepłej wody, instalacji termostatów i zaworów podpionowych pod warunkiem, że wynika to z przeprowadzonego uprzednio audytu energetycznego.

W zakresie modernizacji energetycznej budynków preferowane będą projekty, w których w wyniku realizacji inwestycji nastąpi wzrost efektywności energetycznej powyżej 60% (w przeliczeniu na energię końcową), natomiast projekty z zakresu modernizacji energetycznej budynków zwiększające w wyniku realizacji projektu efektywność energetyczną poniżej 25% (w przeliczeniu na energię końcową) nie będą kwalifikowały się do dofinansowania.

Projekty uzyskają wsparcie za pomocą instrumentu mieszanego składającego się z pożyczki oraz premii inwestycyjnej rozumianej jako umorzenie kapitałowe uzależnione od osiągnięcia określonych wskaźników efektywności. Wielkość premii będzie uzależniona od osiągniętego stopnia redukcji zużycia energii i może wynosić od 5% do 15% kosztów kwalifikowanych projektu. Intensywność wsparcia w ramach całego instrumentu nie będzie przekraczać 75% kosztów projektu, przy zachowaniu zasad pomocy publicznej.

Rubrykę redaguje:

Ewelina Kloc

Świadczenie i życzenia dla stulątka

Ponad 3400 zł brutto – tyle wynosi honorowe świadczenie, które ZUS co miesiąc wypłaca każdemu, kto ukończył 100 lat. W Polsce żyje dziś 2300 tys. stulatków, a ich liczba z każdym rokiem rośnie.

Jak dostać honorowe świadczenie?

Seniorzy, którzy ukończyli 100 lat, otrzymują gotówkę z urzędu, bez składania dodatkowych wniosków. Jest ona wypłacana dożywotnio i stanowi comiesięczny dodatek do emerytury.

Świadczenie dostają także ci, którzy nie przepracowali ani jednego dnia i dlatego nie pobierają ani emerytury, ani renty. W przypadku osób niepobierających świadczenia emerytalno-rentowego z ZUS-u lub innego organu emerytalnego, świadczenie przyznawane jest wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej lub jego pełnomocnika złożony w najbliższej placówce ZUS, z dołączonym do niego dokumentem, potwierdzającym datę urodzenia.

Stulatków nam przybywa

W Polsce żyje dziś 2300 osób, które otrzymują świadczenia honorowe, ale liczba stulatków systematycznie rośnie. W 2007 r. emeryturę z tytułu ukończenia 100 lat otrzymywało 1400 osób. W 2035 r. stulatków ma być 9700. Co więcej, liczba wypłaconych świadczeń honorowych wzrosła od 2009 r. niemal dwu-

krotnie. W 2013 r. ZUS przeznaczył na nie 76,5 mln zł. W 2035 r. będzie musiał przeznaczyć na ten cel aż 626,5 mln zł.

Wysokość świadczenia honorowego ustalana jest co roku. Podstawą do jego wyliczenia jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie, pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne w poprzednim roku kalendarzowym. Dziś wysokość świadczenia honorowego to 3400 zł brutto.

W Polsce po raz pierwszy świadczenia honorowe dla stulatków wypłacono w latach 70. Wtedy taki dodatek do emerytury otrzymało około 500 osób.

Dane z Podkarpacia

Na dzień 16.08. br. ZUS na Podkarpaciu wypłaca 90 świadczeń honorowych z tytułu ukończenia 100 lat życia. W rzeszowskim ZUS ponad 80

proc. stulatków, to kobiety (58 kobiet; 14 mężczyzn). Najstarszym jest mieszkaniec Rzeszowa, który urodził się 14.10.1910 r.

Do dobrej tradycji należą spotkania pracowników ZUS-u z osobami, które świętują swoje setne urodziny. W terminie uzgodnionym z jubilatami lub rodziną, przedstawiciele Zakładu odwiedzają 100-latkę z pamiątkowym dyplomem i bukietem kwiatów. Dla jubila-ta jak i dla przedstawicieli ZUS są to niezapomniane spotkania.

Rubrykę redaguje:

Małgorzata Łyszczarz-Bukała

Rzecznik Regionalny ZUS
Województwa Podkarpackiego

„Plon, niesiemy plon”

Dożynki już za nami

Tegoroczne Dożynki Gminy Tyczyn odbyły się 21.08 br. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. dziękczynną za tegoroczne plony z udziałem delegacji z wieńcami ze wszystkich miejscowości Gminy Tyczyn na czele ze Starostami: **Barbarą Trzyną** i **Grzegorzem Sową** z Borku Starego, **Marią Hadałą** i **Józefem Borowcem** oraz **Adamem Mroczką** i **Bożeną Borowiec** z Hermanowej, **Genowefą Zawilo** i **Władysławem Leniartem** z Kielnarowej, **Zofią Tabisz** i **Józefem Sawickim** z Matysówki oraz **Kazimierą Szetelą** i **Bogdanem Starcem** z Tyczyna.

Mszę św. koncelebrowali księża: proboszcz parafii w Tyczynie **Marian Czenczek**, ks. prałat **Adam Pietrucha** z parafii w Borku Starym, ks. **Jan Pyziak** z parafii Matysówka oraz ks. **Wiesław Bednarz** z parafii w Hermanowej, który wygłosił też homilię. W Eucharystii udział wzięły władze samorządowe gminy Tyczyn z burmistrzem **Januszem Skotnickim** i przewodniczącym Rady Miejskiej **Adamem Skowrońskim** na czele. Po nabożeństwie barwne korowody dożynkowe wraz z Orkiestrą Dętą WSK PZL Rzeszów i M-GOK Tyczyn, wieńcami i konnymi banderami, przemaszzerowały ulicami miasta na boiska sportowe przy Publicznym Gimnazjum im. Św. Jana Pawła w Tyczynie.

W dalszej części uroczystości zespoły śpiewacze: z Borku Starego, Matysówki, Hermanowej, Tyczyna i Kielnarowej wspólnie odśpiewały pieśń dożynkową „Plon, niesiemy plon” oraz „Żniwa już skończone”, a Starostowie przekazali chleb na ręce Burmistrza Tyczyna, który w krótkim przemówieniu podziękował rolnikom za ich ciężką pracę. Następnie ogłosił wyniki konkursu „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni” i wręczył nagrody laureatom. Podczas niedzielnej uroczystości Starostowie dożynek poczęstowali zgromadzoną publiczność chlebem z tegorocznych zbiorów.

Po oficjalnej części na scenie zaprezentowały się wszystkie zespoły śpiewacze z naszej gminy, którym przygrywała Kapela Wójta Tycznera. Następnie wystąpił **Zespół Bies Band** z Przemyśla pod kierownictwem **Elżbiety Bernatek**. Gwiazdą wieczoru był zespół **Vegas**. Jak zwykle na zakończenie imprezy publiczność bawiła się na dyskotecę pod gwiazdami.

Organizatorami tegorocznych Dożynek Gminy Tyczyn byli: Burmistrz Tyczyna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie, Rady Sołeckie, Zarząd Osiedla w Tyczynie. Patronat medialny objęły: Gazeta Codzienna „Nowiny”, portal nowiny24, TVP Rzeszów.

tekst: **Zofia Matys** - dyrektor M-GOK w Tyczynie

Organizatorzy Dożynek Gminy Tyczyn 2016 składają serdeczne podziękowania za pomoc w przygotowaniu uroczystości: korowodom dożynkowemu, Radom Sołeckim, Zarządowi Osiedla w Tyczynie, zespołom artystycznym, OSP w Tyczynie i Gminy Tyczyn, Policji oraz właścicielom firmy Wokwen Rzeszów - **Mieczysławowi Klimeckiemu** i **Zbigniewowi Ciołkowi**.

Polska wieś

Co się to dzieje, co się to dzieje
Niedobry u nas z kąsik wiatr wieje
Coś niedobrego dzieje się z nami
Cały świat staje w górę nogami.

Dawniej jak paruna [panna] coś morgów miała
To się od chłopów nie odegnęła
Dziś co za czasy, o mój Boże Drogi
Te morgi wiszą kulą u nogi.

Leżą te morgi dzisiaj odłogami
I zarastają ostem i chwastami
Kiedy się jeszcze człowiek stary porusza
Kiedy się tli w nim jeszcze chłopska dusza.

Te morgi choć z trudem to zagospodarzy
Młodym to tylko miasto wciąż się marzy
Bo zamiast bata chce za kierownicą
Wyższe aspiracje tylko dziś się liczą.

A chłopak choć czasem chciałby gospodarzyć
To o żonie na wsi może tylko marzyć
Dzisiejszym dziewczętom przewraca się w głowie
Manikir – Pedikir, co tam jeszcze kto wie.

O kurkach i świnkach gdzieś tam coś słyszały
Gdzie ma krowa ogon - prawie nie wiedziały
Ale za to wszystko winni są rodzice
Jak drzewi [dawniej] hrabianki chowają dziewice.

Mama wszystko zrobi za swoją kruszynkę
Żeby jej nie zbrzydła ani odrobinkę
A gdy ich marzenia już się spełnią wreszcie
I kiedy zasiądą w wymarzonej miejscie
To często mamusię swoją odwiedzają
Bo wałówkę dobrą od mamy dostają.

Ale i na starszych przyszła jakaś kryśka
Dobra gospodarka naraz się rozpryska
Tak wszyscy gadają, że się nie opłaci
Gospodarz na roli zostaje bez gaci.

Nawet dziś sprzedają ostatnio krowine
Naprawdę nie długom przypisują winę
Ale że mleczarnia do nich nie dociera
Przez to mało portfel ich forsy zawiera.

A tak powiedziałś dzisiaj między nami
Nie chcą się kobiety zajmować krowami
Wolą sobie usiąść przed telewizorem
Oglądać dziennikarzy jak mielą ozonem.

Jak jeden drugiemu dołki podkopuje
Co z tego powstaje, niech się Bóg zmiłuje
Lepiej by się każdy zabrał do swej pracy
I na pewno w Polsce było by inaczej.

I jest jeszcze jedna sprawa, którą naród gniecie
Za dużo jest wody na tym naszym świecie
Co pięćdziesiąt metrów to gospoda stoi
Zaden grosik w kieszeni się nie nastoi.

A chłop zawsze znajdzie jakąś tam wymówkę
Zamiast coś tam zrobić pójdzie wydać stówkę
A że te gospody pustakami nie świecą
Można się domyślić jak te stówki lecą.

Niedosyć, że stratę w kieszeni się czuje
To jeszcze i siłą przekonać próbuje
Z siniakami bez forsy przychodzi do żony
Klnie na wszystkie rządy na świat oburzony.

Więc się zastanówmy, co by zrobić trzeba
Bo wszystkim kobietom godniej żyć potrzeba.

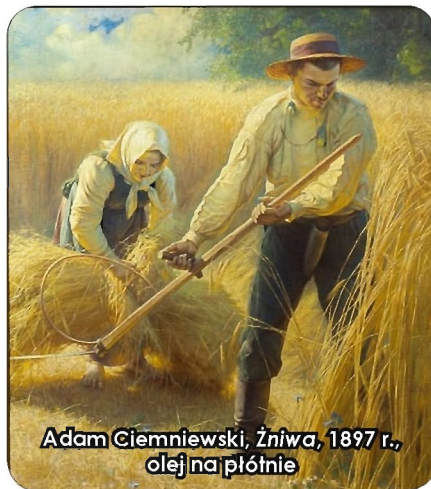
Wiersz napisała **Zofia Tabisz** z Matysówki. Można go było usłyszeć podczas tegorocznych dożynek w Tyczynie. Pisownia oryginalna.

Święto plonów dawniej...

Dożynki to zwyczaj praktykowany już przez Słowian. Prawdopodobnie obrzęd ten związany był z kultem roślin i drzew. Na dworach majątków ziemskich dożynki zagościły dopiero w XVI w. Urządzano je dla służby folwarcznej i pracowników najemnych w nagrodę za wykonaną pracę przy żniwach i zebrane plony.

Obchody dożynkowe rozpoczęły się wiciem wieńca (w kształcie korony lub koła) z pozostawionych na polu zbóż, kłosi jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. Wieniec dożynkowy nazywany bywał „plonem”, bo też i uosabiał wszystkie zebrane plony. Niosła go najlepsza żniwiarka, czasami z pomocą parobków i innych żeńców. Za nią postępował orszak odświętnie ubranych żniwiarzy, którzy na ramionach nieśli wyczyszczone kosy i sierpy, przybrane kolorowymi kwiatami. Wieniec niesiono do poświęcenia w świątyni, a następnie orszak ze śpiewem, w uroczystym pochodzie, udawał się do dworu lub domu gospodarza dożynek. Wieniec dożynkowy przechowywany był w stodole do kolejnego roku, do nowego siewu. Wykruszone z niego ziarna wysypywano do worków z ziarnem siewnym. W czasie dożynek organizowano biesiady z poczęstunkiem i tańcami.

U schyłku XIX w., wzorem dożynek dworskich, zaczęto urządzać także dożynki chłopskie. Bogaci gospodarze wyprawiali je dla swych domowników, rodziny, parobków i najemników. W okresie międzywojennym lokalne samorządy, partie chłopskie,

Adam Ciemniowski, *Żniwa*, 1897 r.,
olej na płótnie

kółka rolnicze, Kościół, zaczęły organizować dożynki gminne, powiatowe i parafialne. Towarzyszyły im wystawy rolnicze, festyny i występy ludowych zespołów artystycznych. W każdym kościele święcono obrzędowe pieczywo oraz wieńce dożynkowe wykonywane przez wytypowane wcześniej okoliczne wsie. Wieńce miały dość różnorodne kształty, zazwyczaj były zakończone w formie krzyża, hostii, kielichów i koron.

Po II wojnie światowej gospodarzami dożynek byli zwykle przedstawiciele władz administracyjnych różnych szczebli i miały charakter polityczny. Zachowywano w nich jednak elementy tradycyjne: odbywały się zwykle w niedzielę, towarzyszyły im pochody z wieńcami i pieśniami oraz festyny ludowe. Gospodarzem dożynek centralnych zazwyczaj był I sekretarz partii komunistycznej, wraz z nim celebrował tę uroczystość przewodniczący Rady Państwa (do 1952 roku prezydent).

... i dziś

Obecnie uroczystości dożynkowe mają zarówno religijny, jak i ludowy charakter, powiązany z zabawą z okazji zakończenia zbiorów. Ceremoniom dożytkowym przewodniczą Starosta i Starościna. Najpierw wnoszone są wieńce dożynkowe wykonane z kłosów zbóż, owoców, warzyw, polnych kwiatów. Następnie Starosta i Starościna wręczają bochen chleba upieczonego z mąki pochodzącej z ostatnich zbiorów. Gospodarzem najczęściej jest kapłan, a w przypadku dożynek świeckich – przedstawiciel lokalnej administracji państwowej bądź samorządowej. Następnie składane są symboliczne dary z najnowszych plonów – często stanowią one wystawę osiągnięć lokalnych rolników. W przypadku, kiedy uroczystość ma charakter religijny, odprawiany jest obrzęd liturgiczny. Dożynki kończy najczęściej festyn ludowy.

Zwyczajem stały się też ostatnio liczące wielu uczestników pielgrzymki chłopskie do miejsc kultu religijnego, zwłaszcza do sanktuariów maryjnych, w tym do sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie. Tu odbywają się największe uroczystości dożynkowe. Uczestniczą w nich tłumy pielgrzymów i delegacje rolnicze z całej Polski, w tradycyjnych strojach z darami z płodów rolnych, z wieńcami i chlebami upieczonymi z mąki pochodzącej z tegorocznych zbiorów.

tekst: **Alicja Kustra** na podst. zbiorów
MiG BP w Tyczynie
oraz www.wikipedia.pl:

Biała, Dożynki 1936 r., Fotografia pochodzi z albumu *Ziemia Tyczyńska w starej fotografii* (zbiory MiG BP w Tyczynie), tam też znajdują się informacje na temat osób obecnych na zdjęciu

Nieruchomości za dożywotnią opiekę

W przypadku gdy chcemy zabezpieczyć swoją przyszłość i jednocześnie, np. darować komuś bliskiemu nieruchomość, możemy zawrzeć umowę o dożywocie (tzw. umowa dożywocia). Jest to rodzaj umowy cywilnoprawnej, w której właściciel nieruchomości zobowiązuje się do jej zbycia w zamian za dożywotnie utrzymanie. Prawo dożywocia jest prawem majątkowym osobistym, a więc dotyczy ekonomicznego interesu uprawnionego. Jest również prawem niezbywalnym i niedziedzicznym, wygasa wraz ze śmiercią dożywotnika. Dożywotnikiem jest osoba uprawniona na podstawie umowy o dożywocie.

Pamiętać należy, iż umowa o dożywocie może stanowić część składową nie tylko umowy darowizny nieruchomości, ale i sprzedaży. Przedmiotem umowy, o której mowa powyżej, może być każda nieruchomość gruntowa lub lokalowa, udział we współwłasności nieruchomości oraz prawo użytkowania wieczystego. Zbywcą nieruchomości może być wyłącznie osoba fizyczna, przy czym zbywca nie musi być jednocześnie Dożywotnikiem. Zatem uprawnionym do otrzymywania świadczenia jest nie tylko sam dożywotnik, ale również osoby mu bliskie.

Nabywcą nieruchomości może być każdy podmiot prawa cywilnego, tj. osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną, czyli jednostka organizacyjna określona w art. 331 kodeksu cywilnego. Nadto umowa dożywocia powinna szczegółowo określać zobowiązania nabywcy (obdarowanego) nieruchomości, żeby uniknąć w przyszłości ewentualnych niecisłości i nieporozumień.

W przedmiotowej umowie powinien być dokładnie określony rodzaj i wielkość świadczeń. Zgodnie z art. 908 § 1 Kodeksu cywilnego „**jeżeli w zamian za przeniesienie własności nieruchomości nabywca zobowiązał się zapewnić zbywcy dożywotnie utrzymanie (umowa o dożywocie), powinien on przyjąć zbywcę jako domownika, dostarczać mu wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnić mu odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pograbie odpowiadający zwyczajom miejscowym**”.

Ustanowienie umowy o dożywocie powinno nastąpić w umowie przenoszącej własność nieruchomości zawartej w formie aktu notarialnego.

Numer 10. „Głosu Tyczyna”
ukaze się z datą **30 października 2016 r.**

Termin składania tekstów upływa: **17.10 br.**

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w pok. 24 (I p.).**

Jak rozwiązać umowę o dożywocie? Zmiana dożywocia na rentę

Dożywotnik jak i Nabywca mają prawo wystąpić do Sądu z żądaniem zmiany wszystkich lub niektórych uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę odpowiadającą wartości uprawnień. Istotą zmiany umowy o dożywocie na rentę jest wytworzenie się między Dożywotnikiem a Zobowiązanym takich stosunków, że nie można wymagać od stron, żeby pozostawały nadal w bezpośredniej ze sobą styczności. Ustawodawca nie wyjaśnił, o jakich stosunkach mowa, pozostawiając tym samym katalog otwarty w przedmiocie znaczenia wzajemnych stosunków Dożywotnika i Zobowiązanego. **Ponadto Dożywotnik może żądać zmiany prawa dożywocia na rentę, jeżeli Zobowiązany zbył otrzymaną nieruchomość.**

Rozwiązanie umowy dożywocia

Rozwiązanie umowy dożywocia przez Sąd może nastąpić w wypadkach wyjątkowych, gdy wystąpi o to nabywca nieruchomości albo dożywotnik, który jest zbywcą nieruchomości. Wyjątkowość sytuacji wyraża się przede wszystkim w fakcie, że zamiana dożywocia na rentę nie prowadzi do należytego rezultatu (np. gdy zobowiązany nie jest w stanie płacić renty zaspokajającej potrzeby dożywotnika), ale także w drastycznym naruszeniu przez zobowiązanego zasad współżycia społecznego (wyrok SA w Katowicach z dnia 21.11. 1995 r., I ACr 520/95, OSA 1998, z. 3, poz. 11). W przypadku gdy doszłoby do rozwiązania umowy o dożywocie, nastąpi przejście prawa własności nieruchomości z powrotem na byłego właściciela (osobę, która była Dożywotnikiem), a prawo dożywocia wygaśnie.

Żądanie uznania umowy o dożywocie za bezskuteczną

Zgodnie z art. 916. § 1. osoba, względem której ciąży na dożywotniku ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać uznania umowy o dożywocie za bezskuteczną w stosunku do niej, jeżeli skutek tej umowy dożywotnik stał się niewypłacalny. Uprawnienie to przysługuje bez względu na to, czy dożywotnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli oraz bez względu na czas zawarcia umowy. Osoba uprawniona do alimentów z ustawy może wystąpić z żądaniem opartym na art. 916 § 1 k.c. w każdym czasie po powstaniu obowiązku alimentacyjnego, niezależnie od tego, czy wcześniej to uprawnienie było już realizowane. **Uznania umowy o dożywocie za bezskuteczną nie można żądać po upływie 5 lat od daty zawarcia tej umowy.**

Należy zatem pamiętać, aby decydując na jej zawarciu umowy o dożywocie, **dokładnie określić prawa i obowiązki stron w umowie**, jak również dokonać wyboru odpowiedniego dla swoich potrzeb zakresu świadczeń. Pamiętać również należy, iż rozwiązanie umowy o dożywocie, zamiana na rentę czy uznanie jej za bezskuteczną **należy do kompetencji i uznania Sądu.**

Źródło: ustawa z dnia 23.04.1963 r. *Kodeks cywilny* (Dz.U. z 2016, poz. 380) oraz: Kidyba Andrzej (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, wyd. II, - wyrok SA w Katowicach z dnia 21.11.1995 r., I ACr 520/95, OSA 1998, z. 3, poz. 11.

Rubrykę
redaguje:

Artur Maziarz

radca prawny

Rozpoczęcie roku szkolnego 2016/2017

1 września br. w murach pałacu Wodzickich – siedzibie Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół w Tyczynie – odbyła się inauguracja nowego roku szkolnego. W uroczystości udział wzięli goście: **Marek Sitarz** – wicestarosta Powiatu Rzeszowskiego, podinsp. **Krzysztof Piskor** – zastępca naczelnika Wydziału Prewencji KWP w Rzeszowie, Grono Pedagogiczne, Rodzice, Uczniowie i pozostali Pracownicy szkoły. Do naszej społeczności szkolnej dołączyły dwa oddziały klas pierwszych, realizujących innowację: *edukacja ogólnopolicyjna*.

W bieżącym roku szkolnym minie 12 lat współpracy naszej szkoły z KWP w Rzeszowie. Współpracę przynoszącą spore korzyści całej społeczności szkolnej cenimy bardzo wysoko. Zdobyta przez młodzież, w trakcie realizacji edukacji ogólnopolicyjnej, wiedza i umiejętności z pewnością ułatwią dalsze kształcenie, poszukiwanie pracy w służbach mundurowych, a także będą przydatne w codziennym życiu.

Uroczyste ślubowanie klas pierwszych

Z energią i optymizmem rozpoczynamy ten nowy rok szkolny. Dzięki życzliwości i wsparciu **Powiatu Rzeszowskiego** – organu prowadzącego szkołę – w ostatnim czasie w ZS w Tyczynie zaszły spore zmiany. Zrealizowana została inwestycja pn. „**Wykonanie instalacji elektrycznej w budyńku pałacu i pawilonu Zespołu Szkół w Tyczynie**”. Zespół Pałacowo-Parkowy w Tyczynie wpisany jest do Rejestru i Ewidencji Zabytków. Przed przystąpieniem do prac budowla-

nych w ramach nadzoru inwestorskiego dokonano odkrywek, które pozwoliły przyjąć, że na ścianach i suficie nie ma dekoracji malarskich w formie ornamentów, scen figuralnych i motywów architektonicznych. Z uwagi na zabytkowy charakter obiektu w reprezentacyjnym pomieszczeniu, w części północnej pałacu, w którym zachowała się oryginalna dekoracja stiukowa, prace prowadzono w oparciu o zalecenia Konserwatora Dziej Sztuki.

Całkowity koszt przedsięwzięcia to **596 854,70 zł**. W ramach wspomnianej inwestycji zainstalowano m.in.: nowe oświetlenie ogólne – w salach lekcyjnych i pomieszczeniach pracy biurowej zastosowano oprawy wyposażone w moduł DALI umożliwiający płynną regulację natężenia światła oprawy, oświetlenie awaryjne wraz z systemem zdalnego monitoringu opraw awaryjnych, a także dodatkowe oświetlenie kierunkowe (w celu zapewnienia sprawnej ewakuacji na wypadek zagrożenia). Zainstalowano również nową instalację dzwinkową, okablowanie strukturalne (umożliwiające tworzenie sieci komputerowych, dołączanie telefonów i innych urządzeń pracujących w sieci), nowy system monitoringu wizyjnego - instalacja telewizji dozorowej CCTV oraz instalacje: audio-wideo sal lekcyjnych, sygnalizacji alarmu pożaru SSP, alarmu włamania i napadu SSWiN, odgromowa i uziemiająca. Mamy też nowoczesny radiowęzeł, a wszystko to tylko część udogodnień wykonanych w ramach inwestycji.

Ponadto od początku wakacji w naszej szkole funkcjonuje zainstalowany przez pracowników Spółdzielni Telekomunikacyjnej OST internet światłowodowy, dzięki któremu praca i nauka będzie bardziej efektywna, sprawna, przyjemna.

Całej społeczności ZS w Tyczynie oraz społecznościom szkół Gminy Tyczyn życzą udanego roku szkolnego, dobrego zdrowia, siły, optymizmu i mnóstwo sukcesów.

tekst: **Dorota Tarańska-Kłęsk**
- dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie

Podziękowania

W imieniu własnym i całej społeczności szkolnej kieruję wyrazy uznania i podziękowania w stronę **władz Powiatu Rzeszowskiego**. Bardzo dziękuję za przychylność, zrozumienie, wsparcie, za umożliwienie rozwoju naszej szkole oraz za działania, które pozwalają, krok po kroku, spełniać nasze szkolne marzenia.

W stronę Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie nadinsp. dr. **Krzysztofa Pobuty** oraz wszystkich związanych z naszą szkołą **Policjantów** kieruję wyrazy uznania i wdzięczności za tak dobrą współpracę. Dziękujemy za profesjonalizm, życzliwość i wsparcie, życząc jeszcze wielu cennych, wspólnych przedsięwzięć.

Podziękowania składam także **Kierownictwu i Pracownikom Spółdzielni Telekomunikacyjnej OST w Tyczynie**, dziękując za życzliwość, cierpliwość i wsparcie naszych szkolnych przedsięwzięć.

Dorota Tarańska – Kłęsk
Dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie

Z głębokim smutkiem i żalem pożegnaliśmy w sierpniu śp. **Jerzego Bogdana**, długoletniego, oddanego pracownika **Zespołu Szkół w Tyczynie**, wspańiałego kolegę, serdecznego przyjaciela.

Żonie i Rodzinie śp. Jerzego składamy wyrazy szczerzego współczucia i zapewniamy o pamięci i modlitwie.

Dyrektor, obecni i byli nauczyciele,
pracownicy administracji i obsługi
ZS w Tyczynie

Brawo, Paweł!

Sukces to drabina, po której nie sposób wspiąć się z rękami w kieszeniach (Philip Wylie)

3 czerwca br. do Rzeszowa przybyli burmistrzowie, wójtowie, prezydenci miast, starostowie oraz radni z całego województwa podkarpackiego, aby wziąć udział w obchodach Dnia Samorządu Terytorialnego. Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w kościele farnym pod przewodnictwem ks. bp. **Jana Wątroby**. Następnie zaproszeni goście przeszli do Wojewódzkiego Domu Kultury, gdzie odbyła się konferencja, podczas której wyróżnieni zostali zasłużeni samorządowcy.

W czasie uroczystej gali wręczone zostały także nagrody Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych dla najzdolniejszej młodzieży z podkarpackich szkół. **Wśród 25 nagrodzonych znalazł się uczeń klasy III B Publicznego Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Tyczynie (tegoroczny absolwent) Paweł Konkol**. Najlepsi uczniowie z Podkarpacia otrzymali nagrody finansowe, rzeczowe oraz nagrodę specjalną – zaproszenie od **Stanisława Ożoga**, posła do Parlamentu Europejskiego, na wyjazd do Brukseli oraz wizytę w Parlamencie Europejskim.

Paweł Konkol odbiera nagrodę z rąk marszałka Władysława Ortyła. Fot. Jerzy Konkol

Paweł w czasie trzyletniej nauki w gimnazjum osiągał bardzo dobre wyniki w nauce. Klasę pierwszą ukończył z wyróżnieniem, uzyskując średnią ocen 5,47. Podobnie było w klasie drugiej – średnia 5,27. W klasie trzeciej otrzymał z wszystkich przedmiotów nauczania oceny celujące i **ze średnią ocen 6,0 ukończył szkołę!** Co warto podkreślić, chłopiec nie ograniczał się tylko do zdobywania wiedzy. Swoje zainteresowania i talenty rozwijał, biorąc udział w konkursach przedmiotowych, w których zdobywał nagrody i wyróżnienia. Naukę w gimnazjum godził z edukacją w Zespole Szkół Muzycznych Nr 2 w Rzeszowie. Mimo wielu obowiązków Paweł znajdował czas na aktywne uczestnictwo w życiu klasy, szkoły i gminy, biorąc udział w licznych uroczystościach. Koledzy z klasy zawsze mogli liczyć na jego życzliwość i pomoc. Cieszył się on zasłużoną sympatią oraz szacunkiem rówieśników i nauczycieli.

Jesteśmy dumni z Pawła i jego osiągnięć. Serdecznie gratulujemy mu odniesionego sukcesu i życzymy powodzenia w szkole średniej. Wyrazy uznania kierujemy też do Rodziców Pawła, państwa **Haliny i Jerzego Konkolów**.

Paweł Konkol wśród najlepszych uczniów Podkarpacia nagrodzonych przez PSST. Fot. Jerzy Konkol

Ogólnopolski sukces tyczyńskich gimnazjalistów

Najpewniejszą drogą do sukcesu jest wciąż próbować, jeszcze ten jeden raz (Thomas Edison)

W „Stypendiadzie Polonistycznej 2015/2016”, której organizatorem była Firma Edukacyjna „Orzeł” ze Starachowic, udział wzięło 159 uczniów naszego gimnazjum. Głównym celem konkursu było umożliwienie rozwoju oraz promowanie zdolnych uczniów z gimnazjum poprzez ich uczestnictwo w ogólnopolskich konkursach, w których nagrodami są m.in. stypendia naukowe.

Uczniowie rywalizowali w trzech kategoriach. W konkursie czytelniczym „Kreator” udział wzięło 65 gimnazjalistów. Ich zadaniem było wykazanie się znajomością treści jednego utworu wybranego przez siebie spośród propozycji organizatora. Komplet punktów zdobyła **Natalia Kupiszewska**, zajmując I miejsce. 48 na 50 możliwych punktów uzyskały: **Karolina Te-**

reszkiewicz, Nikola Wiater i Patrycja Potęcka, co dało im III miejsce. W tej kategorii konkursu sześcioro uczniów zostało wyróżnionych: **Weronika Ślęczka, Monika Borowiec, Iwona Grządziel, Sylwia Jachyra, Natalia Socha i Dawid Janik**.

Dużym zainteresowaniem uczniów cieszył się konkurs ortograficzny „Ortograf”, w którym wzięło udział 59 uczestników. Sprawdzał on znajomość tych samych zasad ortograficznych, ale był zróżnicowany stopniem trudności dla klas I–III. Orłem ortograficznym okazał się **Paweł Konkol**, który zajął I miejsce, zdobywając 50 pkt. W tej kategorii konkursu wyróżnienia zdobyło troje uczniów: **Aleksandra Makulska, Sandra Turaj i Michał Kusy**.

Ostatnią część „Stypendiady” stanowił konkurs literacki „Polonus”, który sprawdzał umiejętność posługiwania się różnymi formami wypowiedzi. Do tego konkursu przystąpiło 35 uczestników. Uczniowie klas

INFORMACJE Z GIMNAZJUM W TYCZYNIE

pierwszych pisali opowiadanie z dialogiem na zadany temat. Drugoklasiści pisali list, a trzecioklasiści rozprawkę. Także w tym konkursie nasi gimnazjaliści odnieśli sukces. Drugie miejsce zajęła **Sylwia Ciebiera**

Laureaci i finaliści „Stypendiady Polonistycznej 2015/2016. Fot. Danuta Wróbel

(49/50 pkt.), na III miejscu uplasował się **Paweł Konkol** (48/50 pkt.). Wyróżnienia przyznano **Justynie Łazarz** i **Wojciechowi Domino**.

Uczniowie, którzy wzięli udział w trzech konkursach, walczyli o „główne” Grand Prix. Z ogromną radością przyjęliśmy wiadomość, że **nasi uczniowie uplasowali się w skali kraju na I miejscu wśród szkół biorących udział w „Stypendiadzie”!** Dzięki temu szkoła otrzymała „Złoty Puchar”, a najlepszemu uczniowi – **Pawłowi Konkolowi**, który zgłosił się do trzech konkursów i zdobył najwyższą średnią spośród wszystkich uczestników, подарowano laptop.

Współautorkami sukcesu uczniów są panie polonistki uczące w gimnazjum: **Dorota Daż-Dolecka**, **Bogumiła Dziepak**, **Jolanta Mrocza** i **Danuta Wróbel**.

Niezwykle budujący jest fakt, że w dobie Internetu, Facebooka, różnorodnych komunikatorów są uczniowie, którzy lubią czytać książki, zgłębiać tajniki ortografii czy tworzyć własne teksty. Edukacja polonistyczna ma więc sens!

Wydarzyło się w gimnazjum...

„Na szkołę patrzymy jak na poszerzony dom rodzinny, w którym treści ważne dla całego narodu stale są gruntowane w coraz to nowych pokoleniach” (św. Jan Paweł II)

Cztery tygodnie temu dla blisko 5 milionów uczniów w Polsce rozpoczął się nowy rok szkolny. W tycznińskim gimnazjum inaugurację roku szkolnego 2016/2017 świętowało 324 uczniów, w tym 100 pierwszoklasistów.

Początek roku szkolnego to czas planów, zamierzeń... Planując nowe działania, warto spojrzeć wstecz, do tego, co już było, a co warto kontynuować. A w naszym gimnazjum w ubiegłym roku szkolnym wiele się wydarzyło.

Poczet Sztandary Publicznego Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Tyczynie

Naczelnym celem działań edukacyjnych szkoły jest wszechstronny rozwój ucznia, wyposażenie go w wiedzę i umiejętności, które nie tylko pozwolą mu zdobyć promocję do kolejnej klasy, ale także umożliwią dalsze kształcenie. Realizacja treści programowych z poszczególnych przedmiotów nauczania jest drogą do osiągnięcia tego celu, ale nie jedyną. Doskonałym sposo-

bem rozwoju talentów i uzdolnień uczniów jest ich udział w różnorodnych konkursach. W pierwszych miesiącach roku szkolnego odbywają się konkursy przedmiotowe organizowane przez Podkarpackie Kuratorium Oświaty. Nasi uczniowie brali w nich udział z sukcesami. Laureatem konkursu z języka angielskiego został **Tomasz Drag**, a tytuł finalisty konkursu historycznego uzyskała **Karolina Król**.

Uczniowie uzdolnieni językowo brali udział w III Konkursie Piosenki Walentynkowej Obcojęzycznej (II miejsce – **Kamila Wójcik** – piosenka w języku niemieckim; III miejsce – **Weronika Rybka** – piosenka w języku hiszpańskim) oraz w I Konkursie Piosenki Obcojęzycznej zorganizowanym przez Gimnazjum Sióstr Pijarek w Rzeszowie (III miejsce – **Klaudia Szczypek**). Nasze gimnazjum jest organizatorem Wojewódzkiego Konkursu Recytacji Prozy i Poezji Niemieckojęzycznej. W ubiegłym roku szkolnym miała miejsce jubileuszowa, 10. edycja tego konkursu. Gościliśmy wielu uczestników z województwa podkarpackiego. Nasi gimnazjaliści zdobyli III miejsce (**Klaudia Szczypek**) i wyróżnienie (**Weronika Hadała**).

Staramy się naszych uczniów wychować na dobrych Polaków i obywateli, wrażliwych na potrzeby innych, niosących pomoc potrzebującym, słabszym. Aby nauczyć ich miłości do małej i dużej Ojczyzny, organizujemy wycieczki dydaktyczno-krajoznawcze. Janów Lubelski, Oświęcim, Wieliczka, Beskid Niski, Dubiecko, Krasiczyn, to tylko niektóre miejsca, które odwiedzili w ubiegłym roku gimnazjaliści. Patriotyzmu uczą się oni także, uczestnicząc w uroczystościach poświęconych obchodom świąt narodowych (szkolna i środowiskowa akademicka z okazji 225. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3. Maja) oraz w konkursach historycznych (np. szkolny konkurs upamiętniający 1050. rocznicę chrztu Polski, I miejsce – **Bogusław Szura**), plastycznych (V edycja konkursu „Piękno naszej Ziemi Tycznińskiej”, I miejsce – **Sylwia Jachyra**, III miejsce – **Kamila Paluch** i **Iwona Grządziel**, wyróżnienia: **Aleksandra Kopaczyńska**, **Karolina Król** i **Arkadiusz Gutkowski**), muzycznych (Szkolny Konkurs Pieśni Patriotycznej ph. „Tej, co nie zginęła” zorganizowany przez Samorząd Uczniowski.).

ciąg dalszy na stronie 10

Wydarzyło się w gimnazjum...

- ciąg dalszy ze strony 9

Uważliwianie na potrzeby innych to przede wszystkim działania wynikające z planów pracy Samorządu Uczniowskiego i Szkolnego Koła Caritas („Góra Grosza”, WOŚP, zbiórka środków na zakup produktów do paczek świątecznych, zbiórka finansowa na potrzeby podopiecznych schroniska „Kundelek”, i in.) oraz tematy podejmowane na godzinach wychowawczych.

Ważnym przedsięwzięciem w ubiegłym roku szkolnym był projekt „Szkoła Promująca Zdrowie”. Podjęliśmy szereg inicjatyw, aby przekonać gimnazjalistów do zdrowego, higienicznego stylu życia. Staraliśmy się ich przekonać także do tego, że sport i aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu są drogą do zdrowia i sprawności fizycznej na długie lata. Uczniowie uczestniczyli w wielu turniejach i zawodach organizowanych w szkole przez nauczycieli wychowania fizycznego. Reprezentowali także nasze gimnazjum w Drużynowych Mistrzostwach Powiatu w Biegach Przełajowych (IV miejsce sztafety chłopców) oraz w Gimnazjady Powiatu Rzeszowskiego w lekkoatletyce (III miejsce w skoku wzwyż – **Weronika Zając**, IV miejsce w biegu na 1000 m – **Damian Wójcik**).

Wspomnieć należy także o Ulicznym Biegu Tyczyńskim organizowanym przez nasze gimnazjum od 10 lat. Jego uczestnicy to gimnazjaliści i uczniowie szkół podstawowych gminy Tyczyn.

Na temat zdrowego stylu życia wypowiadali się uczniowie także artystycznie, biorąc udział m.in. W Wojewódzkim Konkursie Plastycznym pt. „Podkarpacie

trzyma formę”. Spośród 865 prac wyróżniono plakat naszej uczennicy **Zuzanny Piaseckiej**, który zatytułowała „Forma „bierze” na rowerze”. O tym, że warto odejść od komputera i wsiąść na rower, przekonywali gimnazjaliści absolwenci naszej szkoły: **Arkadiusz Konkol**, **Marcin Kościółek** i **Łukasz Ociecek**, którzy na wesoło opowiadali o jednej z wielu swoich wypraw, rowerowych do Gruzji.

Jako szkoła nosząca imię św. Jana Pawła II staramy się przybliżyć młodzieży sylwetkę Wielkiego Papieża i Jego nauczanie. Co roku obchodzimy uroczystości Dzień Patrona Szkoły i organizujemy konkurs wiedzy o Nim. W ubiegłym roku szkolnym w murach naszego gimnazjum został zorganizowany I Zjazd Szkół im. św. Jana Pawła II Województwa Podkarpackiego. Mamy nadzieję, że uczestnicy zechcą kontynuować te spotkania, które przerodzą się w tradycję.

Ta wielość przedsięwzięć i działań podjętych w roku szkolnym 2015/ 2016 możliwa była dzięki kreatywności i zaangażowaniu nauczycieli pracujących w tyczyńskim gimnazjum, dyrekcji szkoły, Rady Rodziców, organu prowadzącego oraz licznych sponsorów. Wszystkim Państwu serdecznie dziękujemy. Zainteresowanych Czytelników „Głosu Tyczyna” zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej (www.gptyczyn.edomena.pl), na której znajduje się więcej informacji o działalności szkoły, galeria zdjęć i relacje wideo.

teksty: **Danuta Wróbel**

- nauczyciel j. polskiego w Publicznym Gimnazjum w Tyczynie

Żegnajcie letnie przygody, czas już powracać do szkoły...

Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2016/2017 w SP Tyczynie

1 września to tradycyjnie początek nowego roku szkolnego. Po dwóch miesiącach wakacji przyszedł czas, aby wrócić do ławek. W Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie uroczysta inauguracja nowego roku szkolnego rozpoczęła się mszą św. w kościele parafialnym w Tyczynie.

Po nabożeństwie uczniowie, nauczyciele oraz zaproszeni goście udali się do szkoły, gdzie na sali gimnastycznej odbyło się spotkanie z dyrektorem **Zofią Międlar-Mruk** i wicedyrektorką **Barbarą Stempniowską**, które wszystkim uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły życzyły siły, wytrwałości i wielu sukcesów w nowym roku szkolnym. Szczególne słowa otuchy i wsparcia otrzymali pierwszoklasiści rozpoczynający swoją naukę w szkole podstawowej.

W tym także ważnym dniu swoją obecnością zaszczytili nas **ks. proboszcz Marian Czenczek**, przewodniczący Rady Rodziców **Jacek Surówka**, wiceprzewodniczący Rady Rodziców **Janusz Rykowski** oraz rodzice wielu naszych uczniów.

Cała społeczność biorąca udział w uroczystej inauguracji roku szkolnego minutą ciszy uczciła również

77. rocznicę wybuchu II wojny światowej oraz pamięć żołnierzy walczących w obronie wolnej i niepodległej Polski.

Po części oficjalnej wszyscy uczniowie udali się do swoich klas, aby spotkać się z wychowawcami.

tekst: **Adam Janiec**

- nauczyciel j. polskiego w Szkole Podstawowej w Tyczynie

Narodowe Czytanie

Nie mogło zabraknąć Tyczyna na mapie miejsc, w których odbyło się tegoroczne **Narodowe Czytanie**. W saloniku Literackim MiGBP w Tyczynie można było usłyszeć fragmenty „**Quo vadis**” **H. Sienkiewicza** w środę, 7 września br.

Kto może wiedzieć więcej o tym pozytywnym pisarzu, jak nie dr **Zofia Brzuchowska** – pracownik naukowy Uniwersytetu Rzeszowskiego – która od wielu lat podczas „bibliotecznych wykładów” przybliżyła nam sylwetki różnych wybitnych twórców literatury. I właśnie ją gościliśmy na śródomowym spotkaniu, podczas którego mogliśmy się poznać wiele ciekawostek z życia naszego noblisty. Dopełnieniem wykładu była prezentacja multimedialna, przygotowana przez pracowników biblioteki, która dzięki starym fotografiom pozwoliła nam poznać dosłownie oblicze Sienkiewicza. Chętni uczestnicy mogli przeczytać wybrany przez siebie fragment powieści. Klimat starożytnych wydarzeń pomogła nam odtworzyć pieśń **P. Rubika** i **Z. Książka** pt. „Quo Vadis Domine” w świetnym wykonaniu **Michała Bajo-ra**, vel Nerona.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy byli obecni na Narodowym Czytaniu, szczególnie młodzieży gimnazjalnej i licealnej, która, pokonując nieśmiałość, odczytała fragmenty Sienkiewiczowskiej powieści.

Na zaproszenie do wzięcia udziału w Narodowym Czytaniu odpowiedzieli m.in.: burmistrz Janusz Skotnicki z małżonką, dyrektor SP w Tyczynie Zofia Miedlar-Mruk, przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie Adam Skowroński, a także: dyrektor Dorota Tarańska-Kłesk wraz z polonistkami z Zespołu Szkół w Tyczynie oraz nauczyciele j. polskiego z Publicznego Gimnazjum w Tyczynie. Fot. Monika Dziadura

Deszcz nowości w bibliotekach

W sierpniu br. MiGBP w Tyczynie wraz z filiami otrzymała z Biblioteki Narodowej dotację na zakup nowości wydawniczych w wysokości **8 tys. zł**. Jesteśmy w trakcie realizacji tego projektu.

Wszystkich, którzy chcą zobaczyć, o jakie pozycje książkowe wzbogaciły się nasze placówki, zapraszamy na naszą stronę internetową: **www.tyczyn-biblioteka.pl**. W zakładce Nowości znajdują się wydawnictwa, które ostatnio zostały zakupione do naszych bibliotek. Serdecznie zapraszamy do ich wypożyczenia.

DKK dyskusyjny klub książki

Tu czytamy dla przyjemności

Dyskusyjny Klub Książki przy MiGBP w Tyczynie działa już ponad 3 lata! W ciągu tych 36 miesięcy odbyło się 27 spotkań, w czasie których z członkami DKK rozmawialiśmy o 25 książkach podejmujących różnorodną tematykę (przeczytaliśmy łącznie ponad 6000 tysięcy stron!). Co roku w ramach DKK mamy możliwość rozmowy z pisarzem podczas spotkania autorskiego. Do tej pory w progach Saloniku Literackiego dzięki DKK gościliśmy **Ewę Barańską**, **Sławomira Kopra** i **Małgorzatę Gutowską-Adamczyk**.

Dlaczego warto przyłączyć się do nas?

Podczas każdego spotkania DKK mamy możliwość podyskutowania o przeczytanej książce. Nie są to poważne dysputy, a zwykłe rozmowy zwykłych czytelników – miłośników słowa pisanego. Nasze gusta są różne, nie wszystko musi się nam podobać, ale z szacunkiem wysłuchujemy zdania innych uczestników. Dzielimy się ulubionymi cytatami, rozmawiamy o ulubionych bohaterach i decyzjach, jakie podjęli. Czasami zastanawiamy się nad tym, co my zrobilibyśmy w danej sytuacji.

Dzięki spotkaniom DKK w ubiegłym roku mogliśmy poczuć atmosferę amerykańskiego więzienia **San Quentin**, zwiedzić XIX-wieczny Paryż, poznaliśmy pierwszą cygańską poetkę **Papuszę** i znanego niepełnosprawnego mówcę **Nicka Vujcicia**. Każda z tych książek, która przybliżyła nam trochę inny świat, zabrała nas w podróż – trochę sentymentalną i refleksyjną, a trochę zabawną, z dreszczykiem emocji.

Powodem, dla którego spotykamy się, jest nie tylko książka, a przede wszystkim drugi człowiek. Nie ważne, ile mamy lat, jakie mamy wykształcenie i gdzie mieszkamy – łączy nas jedno – pasja, jaką jest czytanie dobrej literatury.

Serdecznie zapraszam wszystkich, którzy chcieliby dołączyć do DKK. Więcej informacji można uzyskać pod nr. tel. **(17) 22-19-410** lub na stronie internetowej: **www.tyczyn-biblioteka.pl**.

26 września 2016 r. o godz. **10.00** w **Saloniku Literackim** przy Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie odbędzie się pierwsze po wakacyjnej przerwie spotkanie DKK.

Będziemy rozmawiać o zbiorze reportaży **Ewy Winnickiej** pt. „**Angole**”. Jest to książka, w której zamieszczono relacje Polaków z ich pobytu na Wyspach Brytyjskich. W obliczu ostatnich niepokojących informacji o napadach na Polaków w Wlk. Brytanii, zapowiada się ciekawa dyskusja podczas spotkania.

teksty: **Agnieszka Janda**

Regulamin VI Festiwalu Piosenek Katarzyny Sobczyk

„O Złotą Różę Małego Księcia”, 23 października 2016 r.

1. Organizator festiwalu: **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie** im. Katarzyny Sobczyk, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, woj. podkarpackie, tel./fax. (17) 22-19-363, tel. (17) 22-93-239, e-mail: mgoktyczyn@op.pl.

2. Cele festiwalu:

- popularyzacja dorobku artystycznego Katarzyny Sobczyk,
- promocja wykonawców biorących udział w konkursie,
- propagowanie kultury muzycznej,
- twórcza wymiana doświadczeń muzycznych,
- wyłonienie utalentowanych wykonawców oraz zachęcenie ich do pracy twórczej w zakresie muzyki,
- rozwijanie talentów i zdobywanie doświadczeń estradowych.

3. **Termin i miejsce:** 23 października 2016 r., Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie im. Katarzyny Sobczyk, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn.

4. Uczestnicy.

Do udziału w festiwalu zapraszamy solistów, zespoły wokalne i wokально-instrumentalne z całej Polski w dwóch kategoriach wiekowych:

- I kategoria – od 10 do 15 lat,
- II kategoria – od 16 lat wzwyż.

Wykonawcy mogą prezentować utwory:

- a) z akompaniamentem instrumentalnym,
- b) z pół-playbackiem (płyta CD).

Wykonawcy prezentują dwie piosenki polskie z lat 60., 70. i 80., w tym jedną z repertuaru K. Sobczyk.

Opisaną płytę CD z pół-playbackiem należy dostarczyć organizatorowi w dniu Festiwalu.

5. **Warunkiem uczestnictwa** w festiwalu jest przesłanie poprawnie i kompletnie wypełnionego formularza zgłoszeniowego do 7 października br. na adres Orga-

nizatora. Zgłoszenie należy przesłać pocztą tradycyjną, elektroniczną lub dostarczyć osobiście.

Organizatorzy zapewniają: sprzęt nagłaśniający, scenę, oświetlenie, garderoby, obsługę techniczną.

Wszelkich informacji w czasie trwania Festiwalu udzielać będzie **Biuro Organizacyjne**.

Szczegółowy program Festiwalu zostanie umieszczony na stronie internetowej: **www.mgoktyczyn.pl** oraz na profilu Facebookowym: **www.facebook.com/mgok.im.k.sobczyk.tyczyn**.

Jury oceni:

- dobór repertuaru,
- interpretację utworu,
- intonację,
- dykcję,
- aranżację,
- inne walory artystyczne.

Jury przyzna statuetki:

- Złotą Różę Małego Księcia w I i II kategorii wiekowej,
- nagrody finansowe, rzeczowe i wyróżnienia.

Wszyscy uczestnicy otrzymają pamiątkowe dyplomy.

Statuetki, nagrody i wyróżnienia zostaną wręczone podczas uroczystego Koncertu Galowego z udziałem Laureatów.

Wszelkie decyzje Jury są ostateczne i nieodwołalne.

Godziny rozpoczęcia próby akustycznej i przesłuchań konkursowych oraz kolejność prezentacji uczestników zostaną podane telefonicznie lub mailowo **po 14 października br.**

Organizator zastrzega sobie prawo dokumentowania i wykorzystania prezentacji konkursowych w mass mediach oraz realizacji nagrań promujących i popularyzujących Festiwal.

ZAPRASZAMY!!!

Szanowni Państwo!

Jest nam niezmiernie miło poinformować, że znaleźliśmy się w znacym gronie Rekordzistów Polski. Dzięki Państwa zaangażowaniu, obecności i czynnym udziale został ustanowiony Rekord Polski we wspólnym śpiewaniu piosenki **Katarzyny Sobczyk pt. „Biedroneczki są w kropeczki”**, które odbyło się 5 czerwca br. przed Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury im. Katarzyny Sobczyk. Inspiracją dla organizatorów wydarzenia była chęć oddania hołdu artystce **Kasi Sobczyk**, której pierwszy koncert w Tyczynie odbył się 50 lat temu.

Serdeczne podziękowania składamy wszystkim uczestnikom tego wydarzenia.

Szczegółowe informacje o ustanowieniu Rekordu znajdują się pod adresem: <http://biurorekordow.pl/najwiecej-osob-spiewajacych-piosenke-katarzyny-sobczyk-jednoczesnie/>

Zofia Matys

- dyrektor M-GOK w Tyczynie

CERTYFIKAT

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

dnia 05.06.2016 ustanowił rekord Polski w kategorii

NAJWIĘCEJ OSÓB ŚPIEWAJĄCYCH PIOSENKĘ KATARZYNIE SOBCHYK JEDNOCZEŚNIE

angażując w zadanie 683 uczestników.

Biuro Rekordów

Akademia Talentów Małych i Dużych w Borku Starym

Grupa Nieformalna pn. „Grupa Rodziców” serdecznie zaprasza do udziału w projekcie „Akademia Talentów Małych i Dużych” w Borku Starym.

Nasz projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Programu „Działaj Lokalnie X” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundację Generator Inspiracji.

Projekt skierowany jest do wszystkich mieszkańców Borku Starego, zatem zapraszamy i zachęcamy Państwa, a w szczególności dzieci i młodzież do udziału

w zajęciach, warsztatach, akcjach i wydarzeniach kulturalnych.

Nasza inicjatywa realizowana jest przez wolontariuszy, zapraszamy do naszej grupy. Bieżące informacje na stronie promocyjnej projektu: www.facebook/PrzygodaBorekStary oraz w Domu Ludowym w Borku Starym.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie wraz z filiami ogłaszają nabór do zespołów artystycznych i kół zainteresowań:

M-GOK w Tyczynie:

- Dziecięcy Zespół Taneczny **Katarzynki**
 - Dziecięcy Zespół Wokalny **Maluszki z Tyczyna**
 - Młodzieżowy zespół tańca estradowego **Askara**
 - Zespół Tańca Ludowego **Młodzi Tyczyniacy**
 - Zespół Śpiewaczy **Tyczyniacy**
 - Kapela Wójta Tycznera
 - Zespół Breakdance **WATAHA**
- Zapisy pod nr. tel.:
(17) 22-19-363, (17) 22-93-239
- Ognisko muzyczne:
tel. **503-462-877, (17) 85-21-446**

Centrum Rekreacyjno-Kulturalne w Kielnarowej:

- Dziecięcy zespół taneczny **Niezapominajki**
- Kółko plastyczne
- Zespół Śpiewaczy **Kielnarowianie**
- Zajęcia świetlicowe
- Język angielski

Zapisy pod nr. tel. **(17) 22-19-350**

DL w Hermanowej:

- Zespół Śpiewaczy **Hermanowiacy**
- Dziecięcy zespół wokalny
- Kółko plastyczne
- Zajęcia świetlicowe
- Warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych
- Aerobic
- Język angielski
- Dziecięcy zespół taneczny
- Młodzieżowa grupa teatralno-muzyczna
- Ognisko muzyczne

Zapisy pod nr. tel. **(17) 22-99-466**

DL w Matysówce:

- Zespół Śpiewaczy **Matysowianie**
- Dziecięcy zespół taneczny
- Dziecięcy zespół wokalny
- Kółko plastyczne dla dzieci
- Grupy: rękodzielnicza dla młodzieży i dorosłych oraz teatralna
- Zajęcia świetlicowe
- Język angielski
- Aerobic

Zapisy pod nr. tel. **(17) 22-99-372**

DL w Borku Starym:

- Dziecięce zespoły taneczne: **Perełki i Arabeska**
- Kółko plastyczne
- Grupy: rękodzielnicza i teatralno-muzyczna
- Zespół Śpiewaczy **Borkowianie**
- Zajęcia aikido
- Język angielski
- Aerobic

Zapisy pod nr. tel. **(17) 22-98-072**

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie:

- Zajęcia plastyczne **„Żyj kolorowo”**
- Grupa teatralna **„Teatromaniacy”**
- Zajęcia scenograficzne grupy **„Teatromaniacy”**
- Warsztaty artystyczne i rękodzielnicze w ramach projektu **„Przestrzeń Twórcza”**

Inicjatywa realizowana w ramach projektu „Akademia Aktywnych Obywateli - Podkarpackie Inicjatywy Lokalne” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu, Fundacja Generator Inspiracji, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej”

Zapisy po nr. tel.: **(17) 23-02-327**

Kontynuujemy cykl artykułów poświęconych naszej Gminie. W obecnym numerze prezentujemy wybór najważniejszych dat w historii Kielnarowej.

1450 – Kielnarowa stanowi przedmieście Tyczyna i nie jest wymieniana z nazwy, wchodzi w skład majątku tyczyńskiego; jest własnością **Jana Pileckiego**.

Od 1478 – Miejscowość występuje pod obecną nazwą, ale nadal stanowi przedmieście Tyczyna.

Przed 1507 – Kielnarowa miała już młyn.

Od 1507 – Miejscowość została wyłączona z obszaru miejskiego, tworzy samodzielną wieś.

1515 – W Kielnarowej mieszkało ok. 138 osób.

Kościół parafialny w Kielnarowej. Fot. O. Kuśtra

1651 – Wieś jest dzierżawiona przez **Grudzkiego** i **Biechowskiego**; znajdują się tu dwa dwory, dwa folwarki, browar i gorzelnia; był to teren bezleśny, ze słabymi pastwiskami.

1695 – Koło Kielnarowej pojawił się przysiółek Biechowszczyzna.

1712-1713 – Kielnarową i okoliczne miejscowości nawiedzają klęski (powódzie, gradobicia, szarańcza), które niszczą plody rolne.

XVIII w. – Z tego okresu pochodzi stary młyn wodny w pobliżu skrzyżowania z drogą do Chmielnika.

1808 – 942 to liczba parafin z Kielnarowej (w tym 289 dzieci).

2 poł. XIX w. – Majątek w Kielnarowej był w posiadaniu rodu **Odrawąż-Pieniążków**, a potem **Zbyszewskich**.

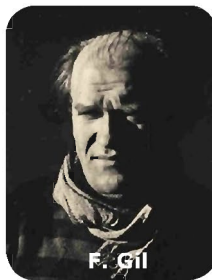
Członkowie OSP w Kielnarowej, 2013 r.

Budynek szkoły podstawowej w Kielnarowej. Fot. O. Kuśtra

XIX w. – Istniały we wsi wielkie kamieniołomy, z których wożono kamień na potrzeby zamku w Rzeszowie i na fundamenty kamienic.

24.10.1852 r. – **ks. Leopold Olcynghier** poświęcił szkołę w Kielnarowej; do jej powstania przyczynił się wójt **Wawrzyniec Jopek**.

F. Gil

27.08.1853 r. – Zmarł **Marcin Trojanowski** – mieszkaniec Kielnarowej, który przeżył 105 lat.

1880 – Miejscowość liczyła (razem z dworem) 1209 mieszkańców, oprócz szkoły istniała tu także kopalnia lignitu (odmiany węgla brunatnego).

1895 – założono w Tyczynie „Spółkę Oszczędności i Pożyczek”, w której Zarządzie i Radzie byli także mieszkańcy z Kielnarowej (**Tomasz Szura, Michał Borowiec, Józef Filip i Józef Sitek**).

Początek XX w. – Rozparcelowano folwark.

Cmentarz parafialny w Kielnarowej. Fot. O. Kuśtra

Od 1904 r. – Tzw. dwór (dawna rządcówka) znajduje się w posiadaniu rodziny Dominów.

1905-1906 – Zbudowano starą szkołę.

1910 – Obok szkoły postawiono figurę Matki Bożej (w 500-lecie bitwy pod Grunwaldem).

4.12.1917 – Urodził się **Franciszek Gil**.

21.09.1929 – Urodził się **Zbigniew Domino**.

1937-1939 – Istniała we wsi Ochotnicza Straż Pożarna, której założycielami byli m.in.: **Stanisław Kowalski, Tomasz Kawalec, Karol Domino i Józef Domino**.

Przysiółki w Kielnarowej: Łany, Wółka, Obszary, Za Wodą, Zagrody, Królka, Dalnica, Czerwonki.

Z KALENDARIUM...

1942 – Powstała w Tyczynie tzw. trójka polityczna, do której wszedł m.in. **Edward Borowiec** (ps. „Modrzew”) z Kielnarowej.

I-III 1943 – Rozstrzelano w Kielnarowej: **Józefa Nowaka, Józefa Trojanowskiego i Bronisławę Kuc.**

Grota Matki Bożej przy kościele parafialnym w Kielnarowej.
Fot. O. Kustra

12.10.1943 – za pomoc Żydom została rozstrzelana **Stefania Kamińska.**

1939-1944 – Punktem konsultacyjnym tajnych kursów oświatowych w gminie Tyczyn był m.in. dom **Józefy Dziurowej** ps. „Grażyna”; aktywne nauczanie prowadzili tu student **Jan Kołodziej** i małżeństwo **Jadwiga i Roman Sułkowscy.**

1956 – w Kielnarowej istniały trzy sklepy i trzy punkty skupu jaj.

12.09.1960 – Zmarł w Szczecinie **Franciszek Gil.**

1961 – Urodziło się 21 dzieci, odnotowano 9 ślubów, zmarło 12 osób.

1964 – Oddano do użytku budynek obecnej szkoły podstawowej.

1968 – Wybudowano dom ludowy.

1986-1987 – Zbudowano kościół parafialny.

1996 – Ukończono budowę remizy OSP.

1997 – Powstała parafia w Kielnarowej.

1999 – Oddano do użytku nowy most na Strugu.

2012 – zakończono remont domu ludowego. Od tej pory nosi on nazwę Centrum Rekreacyjno-Kulturalnego.

oprac. **Agnieszka Rożek-Janda** na podst. księgozbioru regionalnego MiGBP w Tyczynie

Koncepcja pomnika

Wszystkich, którzy chcą wesprzeć finansowo budowę pomnika św. Floriana w Kielnarowej, prosimy o wpłaty na konto: **73 9164 0008 2001 0000 0097 0002** prowadzone przez Bank Spółdzielczy w Tyczynie.

OSP w Kielnarowej zwraca się z prośbą o udostępnienie fotografii lub innych dokumentów dotyczących działalności naszej jednostki w latach przedwojennych lub tuż po wojnie. Kontakt pod nr. tel. **601-341-420** lub **725-306-721.**

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

Kredyt Bezpieczny Parasol

Teraz jeszcze taniej!

- Kwota kredytu od **500,00 zł** do **40.000,00 zł**
- Oprocentowanie stałe od **4%!**
- Okres kredytowania do **24 miesięcy**
 - **Bez poręczycieli!**
- Promocja trwa do **30.09.2016**

Bank bliski Tobie!

Zapraszamy do naszych placówek

BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6 w Tyczynie
tel. 17 221 92 10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
tel. 17 229 66 34

Filia nr 1 w Rzeszowie,
ul. Budziwojska 327, tel. 17 230 24 20

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
tel. 17 852 15 39, 17 853 43 53

II Oddział w Rzeszowie,
ul. Okulickiego 13a, tel. 17 852 28 07

www.bstyczyn.pl

Jaki olej w kuchni?

Każdy olej spożywczy dostępny na rynku ma inny skład i zastosowanie. Zanim kupimy taki tłuszcz, warto przeczytać jego etykietę i zwrócić uwagę na datę przydatności do spożycia. Na opakowaniu, obok nazwy handlowej, powinna być umieszczona informacja o sposobie jego produkcji i przeznaczeniu. Zasada jest taka: oleje, w których przeważają jednonienasycone kwasy tłuszczowe, nadają się do smażenia, jedzenia na surowo i do gotowania. Oleje, w których dominują kwasy wielonienasycone, powinno się stosować tylko na zimno.

Oleje roślinne z pierwszego tłoczenia, które można kupić w supermarketach, są na ogół rafinowane. Nierafinowane można znaleźć w sklepach ze zdrową żywnością, mają one jednak dość krótki termin przydatności do spożycia. Te tłoczone na zimno są zdrowsze. Warto poznać niektóre z nich i zapamiętać, w jaki sposób można je wykorzystać na co dzień.

Olej rzepakowy jest jednym z najbardziej popularnych i najzdrowszych tłuszczów roślinnych. Może być stosowany na zimno (do sosów sałatkowych i majonezu) oraz na ciepło - do słodkich wypieków i krótkiego smażenia. Olej rzepakowy obfituje w witaminy E, K i prowitaminę A.

Olej lniany wspomaga profilaktykę oraz leczenie chorób układu krążenia i nadciśnienia, pomaga przy chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy oraz w przewlekłych stanach zapalnych jelit. Jest skutecznym środkiem w łagodzeniu skutków chronicznych zaparć. Może być stosowany także zewnętrznie w chorobach skóry i przy wypadaniu włosów, jest pomocny podczas leczenia odleżyn. Olej ten poprawia też ogólną kondycję organizmu, usprawnia procesy spalania tkanki tłuszczowej. Może być używany na zimno jako m.in. dodatek do sałatek, sosów, gotowanych jarzyn. Nie należy na nim smażyć potraw.

Olej z czarnuszki ma charakterystyczny gorzko-korzenny posmak i zapach. Spożywanie go wzmacnia odporność, poprawia przemianę materii, chroni przed depresją, stanami wyczerpania, reguluje poziom cholesterolu i ciśnienia krwi. Pomaga przy zmianach skórnych i alergiach. Stosuje się go na zimno do bezpośredniego spożycia (1 do 2 łyżeczek dziennie na osobę), jako dodatek do pieczywa, kasz, ziemniaków, makaronów, surówek i sałatek warzywnych, mięs, ryb, serów i nabiału, majonezów i sosów. Olej można używać również zewnętrznie do smarowania i masażu skóry.

Olej konopny pochodzi z odmiany konopi siewnych (pozbawionych właściwości narkotycznych). Jest stosowany zarówno w kuchni, jak i w kosmetologii. Zmniejsza ryzyko zawałów i udarów, przyspiesza regenerację błon śluzowych, jest polecany w łuszczycy, atopowym zapaleniu skóry oraz w nadciśnieniu. Olej konopny należy stosować na zimno jako dodatek do sałatek, kasz czy chleba. Zawiera substancje o właściwościach przeciwzapalnych, regenerujących, antyseptycznych, antyoksydacyjnych oraz chroniących przed słońcem. Stosowany na skórę głowy stymuluje wzrost włosów i ułatwia ich rozczesywanie.

Olej kokosowy - dobroczynnie działanie tego oleju na organizm człowieka zostało szczegółowo opisane w nr. 9/2015 nr GT (s. 18).

Olej z nasion wiesiołka wykorzystuje się w leczeniu

niur chorób skórnych, nadwadze i niepłodności. Wiesiołek wzmacnia odporność i obniża cholesterol, wspomaga trawienie, a także zapobiega magazynowaniu się tłuszczów, usuwa toksyny z organizmu. Kwasy obecne w tym oleju działają leczniczo w chorobach stawów, w przypadku złamań i uszkodzeń więzadeł, łagodzą bóle reumatyczne, pobudzają regenerację tkanki chrzęstnej i łącznej, przyspieszają gojenie się ran, zapewniają nam dobry nastrój, sprawne myślenie i lepszą pamięć. Olej ten może być bardzo pomocny w walce z rakiem piersi, wzmacnia też ogólną odporność organizmu przed drobnoustrojami. Olej z wiesiołka powinien być stosowany na zimno do sałatek, zimnych sosów, możemy smarować nim skórę i włosy. Olej po otwarciu należy przechowywać w lodówce.

Olej arganowy wykazuje działanie przeciwzapalne, dlatego można go podawać osobom przewlekłe chorym, np. na chorobę Alzheimera, Parkinsona, reumatyczne schorzenie stawów, cukrzycę, stwardnienie rozsiane. Jest on bardzo kaloryczny (100 g dostarcza ponad 800 kcal). Oryginalny olej arganowy pochodzący z Maroka jest drogi, 100 ml kosztuje ok. 50 zł, a na butelce widnieje certyfikat jakości. Na bazie tego oleju można przyrządzić sosy i marynaty. Jest także idealnym dodatkiem do ryb i mięs. Niewskazane jest używanie go do smażenia.

Olej sojowy odgrywa szczególną rolę w profilaktyce chorób układu krążenia. Wspomaga pracę mózgu, układu pokarmowego i nerwowego. Cholina zawarta w tym oleju hamuje powstawanie kamieni żółciowych i wpływa na prawidłowe funkcjonowanie wątroby. Można go stosować jako dodatek do surówek, sałatek i innych potraw przygotowanych na zimno (m.in. sosów i majonezów). Może być także spożywany bezpośrednio (1-2 łyżki dziennie). Oleju sojowego nie należy wykorzystywać do smażenia, pieczenia i gotowania. W kosmetyce olej sojowy może być stosowany do pielęgnacji skóry tłustej, łagodzi także stany zapalne. Olej ten nie jest zalecany osobom uczulonym na soję, ponieważ może wywołać reakcje alergiczne.

Olej z pestek winogron wspomaga utrzymanie prawidłowego poziomu cholesterolu. Zawiera duże ilości nienasyconych kwasów tłuszczowych oraz witaminy E. Można go używać do smażenia, pieczenia i gotowania. Pozwala zachować naturalny smak smażonych na nim potraw.

Olej z awokado polecany jest osobom zmagającym się z chorobami serca, wspomaga pamięć i koncentrację. Ma delikatny, owocowy aromat i orzechowy smak. Nie jest polecany do obróbki termicznej (nie należy na nim smażyć).

Olej z orzechów włoskich zawiera bardzo duże ilości witaminy E. Wspomaga pracę mózgu oraz poprawia pamięć i koncentrację. Jest idealny do spożywania „na surowo” – jako dodatek do sałatek czy sosów.

Olej z orzechów brazylijskich wspomaga układ krwionośny, poprawia odporność organizmu i działa antynowotworowo. Najlepszy do spożywania jako dodatek do sosów i sałatek.

źródło: <http://www.poradnikzdrowie.pl>

W następnym numerze GT: oleje wykorzystywane w kosmetyce.

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej żywności.

Trzy strony dialogu w szkole

Przez kolejne dziewięć miesięcy szkoła stanie się dla dzieci miejscem wyjątkowym. Z doświadczenia wiem, że będzie ona również wyzwaniem dla rodziców. Poruszanie się po świecie regulaminów, wymogów, ocen i planów wprowadzi nowe treści w relacji rodzic - dziecko. Zdaję sobie sprawę, jak trudne jest oddanie wpływu na swoje dziecko w ręce osób, których się nie zna, i podporządkowanie się odgórnym, państwowym wytycznym oraz zasadom, które mogą nie być zgodne z naszymi oczekiwaniami i przekonaniami.

Spójrzmy na komunikację między rodzicem a nauczycielami jak na **proces budowania wzajemnego zaufania**, który wymaga odpowiednich działań i czasu, a nie wynika automatycznie z podjęcia obowiązku szkolnego.

Im dłużej pracuję w szkole, tym częściej zauważam wpływ własnych doświadczeń szkolnych rodziców na sposób komunikowania się z nauczycielami. Zdarza się, że rodzic zaczyna współpracę ze szkołą od rozliczania nauczycieli, demonstrowania swojej negatywnej opinii na temat jakości systemu edukacji. Podważa każde zdanie nauczyciela, przerywa, żąda i oczekuje. Zjawisko niesamowite, lecz całkiem zrozumiałe. Każdy z nas ma jakiś bagaż doświadczeń z czasów szkolnych. Pamiętamy postawę nauczycieli i naszych rodziców. Sytuacje, w których nam pomagali, ale także takie, w których zawiedli i rozczarowali. Teraz sami jesteśmy rodzicami i chcemy jak najlepiej dla własnego dziecka. Często praca nad określeniem i transformacją nastawienia rodzica do szkoły jest najważniejszą sprawą, nad jaką razem pracujemy. Istotne jest to, jak rodzic traktuje nauczyciela. Czy jest on dla niego autorytetem, z którym się dyskutuje, czy też złem koniecznym, które trzeba po prostu przetrwać?

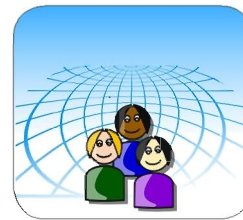
Tym, co buduje dobrą atmosferę dla rozwoju dziecka, jest **traktowanie nauczyciela jako partnera** w rozmowie, jak osobę dorosłą, która posiada wszelkie kompetencje do tego, aby wspierać rozwój psychospołeczny i edukację dziecka. Rodzic ma swoje bezcenne doświadczenia w kontakcie z dzieckiem. Nauczyciel ze względu na doświadczenia w pracy z wieloma różnymi dziećmi może w inny sposób stymulować jego rozwój.

Bywa czasem i tak, że nauczyciel zachowa się w sposób krzywdzący dla dziecka. Może to wynikać z tego, że nie posiada pełnej wiedzy o dziecku, którą mają rodzice i w związku z tym nie może zrozumieć niektórych jego zachowań.

Ważne jest przekazywanie wszelkich istotnych informacji na temat dziecka, bo tylko wtedy nauczyciel może skutecznie pomóc mu w trudnych sytuacjach. Jestem świadoma tego, iż wymiana informacji rodzic-nauczyciel nie jest łatwa. Rodzice ze względu na wcześniejsze doświadczenia mogą przybierać wobec nauczycieli postawę obronną. Proszę jednak mieć świadomość, że zatajanie problemów odbija się tylko na Waszych dzieciach.

Droży Rodzice, proponuję, żebyście poznali nauczycieli swoich dzieci. Macie na to szansę, kiedy przychodzić na wywiadówki czy imprezy okolicznościowe. Nie tylko wtedy, kiedy dzieje się coś niepokojącego, ale również wtedy, kiedy wszystko jest w porządku. Pytajcie nauczycieli o to, co dobrego może powiedzieć o dziecku, jak widzi jego postępy, z czym sobie radzi, a z czym nie, i to nie tylko w nauce, ale także w relacjach społecznych. Warto zapoznać się z programem wychowawczym, profilaktycznym, systemem oceniania i mieć pełną świadomość, w jaki sposób szkoła funkcjonuje i jak dba o Wa-

sze pociechy. **Początkowe zaufanie do nauczycieli i szkoły jest niezbędne do tego, aby dziecku było łatwiej w nowej sytuacji.** Od Was zależy, czy zadbacie o rozwianie swoich niepokojów. Jeśli będziecie spokojni, tym dziecko lepiej zaadaptuje się do nowych warunków i wymagań. Proszę, nie unikajcie nauczycieli, bowiem każdy z nas chce jak najlepiej dla ucznia.

O czym rodzice powinni pamiętać, współpracując ze szkołą?

- Nie dajcie sobie odebrać przywileju byciem ekspertem od znajomości waszego dziecka i odpowiedzialności za jego wychowanie! Szkoła w procesie wychowawczym spełnia wobec rodziców jedynie rolę pomocniczą.
- Tak w domu, jak i w szkole wiele zależy od Was! Macie prawo zgłaszać - według ustalonej w szkole procedury - wątpliwości, uwagi i poprawki do wszystkich szkolnych dokumentów.
- Macie prawo do pełnej informacji o zachowaniu i postępach w nauce Waszych dzieci. Zadbajcie o regularne, indywidualne spotkania z wychowawcą Waszego dziecka, poznajcie uczących go nauczycieli i ich wymagania. Wzajemne poznanie się przyczynia się do zmniejszania lęku we wzajemnych kontaktach, redukuje wzajemne uprzedzenia, koryguje negatywne opinie i zachęca do wzajemnego szacunku.
- Macie prawo wymagać, aby Wasze dziecko było traktowane z szacunkiem, nawet wtedy, kiedy jego zachowanie jest naganne. Nikt nie ma prawa go wyzywać, szydzić z niego i stosować wobec niego kar fizycznych. Istotą mądrego wychowania jest niezgoda na złe zachowanie dziecka, ale jednocześnie zachowanie szacunku do jego osoby.
- Nie porównujcie szkolnych wyników Waszego dziecka z wynikami jego kolegów i koleżanek lub waszymi osiągnięciami. Każde dziecko ma własną drogę dochodzenia do wiedzy i zdobywania umiejętności, kroczy po niej we własnym tempie. Czasem po kilku krokach do przodu wycofa się, a potem znowu ruszy. Im częściej dziecko jest chwalone przez nauczycieli i rodziców, tym szybciej podąży do przodu, a im częściej jest karcone, tym częściej zdarza mu się wycofywać.
- Rozmawiajcie ze swoimi dziećmi o szkole, zachęcajcie je do opowiadania o lekcjach i przerwach, o tym, co zdarzyło się w szkole.

Droży Rodzice, nigdy nie traktujcie nas - nauczycieli - jak wrogów! Im bliżej z nami będziecie, tym lepiej i łatwiej przetrwamy każdy kolejny rok szkolny, z korzyścią dla całej trójki dialogu - dla dziecka, dla rodzica i dla nauczyciela.

Źródło: D. Chętkowska, *Nauczycielskie perypetie. O wojnie wszystkich ze wszystkimi*, GWP 2010, D.J. Liberman, *Sztuka rozwiązywania konfliktów*, GWP 2004, E. Maksymowska, M. Werwicka, *Konflikty w szkole. Niezbędnik Aktywnego Rodzica*, Wolters Kluwer Polska 2009, J. Zaremba, *Rodzic, uczeń, nauczyciel*, www.szkolabezprzemocy.pl.

Rubrykę redaguje:

Beata Byczyńska-Gruca
pedagog
w SP w Tyczynie

„Przyszlśmy, zobaczyliśmy, a Bóg zwyciężył”

Tymi słowami król Polski Jan III Sobieski 333 lata temu przekazał światu i papieżowi Inocentemu XI radosną wieść o zwycięstwie nad potężną armią turecką pod Wiedniem, u podnóża Kahlenbergu (dziś jedna z dzielnic Wiednia). Bitwa ta jest jedną z dwudziestu uważanych za najważniejsze w historii świata. To o niej oraz o taktyce husarskiej uczą się żołnierze na West Point Academy, jednej z najbardziej prestiżowych uczelni wojskowych na świecie.

Wszystko zaczęło się w roku 1683, kiedy to w Stambule sułtan **Mahammed IV** zdecydował o wysłaniu zaufanego powiernika **Kara Mustafy** z potężną armią pod Wiedeń. Cesarz Austrii **Leopold I** znalazł się w obliczu poważnego zagrożenia. Wysłał więc szybko swych posłów do Polski z prośbą o pomoc militarną. Sam zaś zbiegł z rodziną, pozostawiając poddanych własnemu losowi. **Jan III Sobieski** na wojowaniu z Turcją znał się jak nikt na świecie. Wiedział o tym papież **Inocenty XI**, który poparł prośbę austriackiego króla. 1 kwietnia 1683 roku w Warszawie podpisano przymierze polsko-austriackie, a w połowie lipca rozpoczęło się oblężenie Wiednia. Król polski bardzo szybko przeprowadził mobilizację wojsk Rzeczypospolitej. Z odsieczą do Wiednia wyruszył miesiąc później, a 3 września 1683 r. mianowano go naczelnym wodzem sprzymierzonych wojsk.

Uderzenie miało nastąpić ze wzgórz Lasu Wiedeńskiego. Armia wielkiego wezyra **Kara Mustafy**, walcząca przeciwko Habsburgom, liczyła ok. 100 tys. ludzi. Decydujące starcie miało miejsce **12 września 1683 roku**.

Jaki przebieg miała bitwa? Prawe skrzydło zajęło wojsko polskie

(ok. 22 tys. żołnierzy), lewe - austriackie pod dowództwem księcia **Karola Lotaryńskiego**, który też rozpoczął natarcie. Następnie wkroczyły siły niemieckie, włączyła się artyleria i piechota. Późnym popołudniem ruszyła husaria polska pod wodzą **Jana III Sobieskiego**, wsparta ją kawaleria wojsk sprzymierzonych. Tego samego dnia przełamano szyki obronne wroga. Turcy zaczęli w popłochu uciekać.

Po bitwie mieszkańcy Wiednia witali z radością polskiego króla, widząc w nim zbawcę i wyzwolicie. O jego czynach mówili z szacunkiem i podziwem. Niestety, oblicze cesarza Leopolda Habsburga wyrażało przede wszystkim chłód i obojętność.

Mimo wielkiego zwycięstwa pod Wiedniem, król **Jan III Sobieski** nie ugruntował swych wpływów na najważniejszych europejskich dworach, nie udało mu się także zapewnić politycznego bezpieczeństwa Rzeczypospolitej. Wkrótce w sąsiedztwie Polski urosły w siłę mocarstwa, które w przyszłości podzieliły między sobą terytorium I Rzeczypospolitej.

Jan III Sobieski po zwycięstwie pod Wiedniem przeżył wielkie rozgoryczenie. Na szczęście pamięć

Jedna z gablot w Kahlenbergu prezentująca pamiątki po Janie III Sobieskim

o wiedeńskiej odsieczy przetrwała wieki. W kolejne rocznice organizowane są uroczystości w Polsce i za granicą. Chyba te najbardziej uroczyste obchodzone są w **Kahlenbergu**, dzielnicy Wiednia, chętnie odwiedzanej przez turystów. To tu przed wiedeńską bitwą Jan III Sobieski odpoczywał i modlił się, prosząc o zwycięstwo. Dziś w Kahlenbergu znajduje się polski klasztor kamedułów (XVII w.), a w nim pamiątki z bitwy pod Wiedniem oraz tablice ku czci Jana III Sobieskiego i polskiego papieża **św. Jana Pawła II**.

Kahlenberg to miejsce szczególne, przypomina Wawel i Częstochowę. Jest symbolem zwycięstwa chrześcijaństwa oraz pomnikiem odwagi polskiego oręża. Dobrze się dzieje, że ostatnimi laty coraz częściej miejsce to jest odwiedzane nie tylko przez polskich turystów, ale także przez miłośników historii z całego świata.

tekst i zdjęcia: **Alicja Kustra**

Zbroja husarska, którą można zobaczyć w Kahlenbergu

Wakacyjne konkursy w bibliotece rozstrzygnięte

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie z myślą o najmłodszych swoich czytelnikach ogłosiła wakacyjne konkursy, które zostały rozstrzygnięte we wrześniu br.

• Konkurs plastyczny „**Pozdrowienia z wakacji**” adresowany był do dzieci ze szkół podstawowych naszej gminy, a zadaniem jego uczestników było wykonanie pracy plastycznej - wakacyjnej pocztówki. Laureatkami tego konkursu zostały: **Ula Capińska** (SP Tyczyn) i **Martyna Borkowska** (SP Hermanowa).

• Konkurs literacki „**Najaktywniejszy młody czytelnik lata 2016**” dotyczył dzieci od klasy I do klasy VI szkoły podstawowej, które w okresie wakacji przeczytały najwięcej książek. Najaktywniejszymi czytelnikami zostali: **Dominika Czekaj** (SP Hermanowa), **Sebastian Wilk** (SP Hermanowa), **Patrycja Zawilo** (SP Kielnarowa), **Daria Chylek** (SP Borek Stary), **Milena Kalita** (SP Tyczyn), **Wojciech Borkowski** (SP Tyczyn). Serdecznie gratulujemy zwycięzcom!

Do bibliotek publicznych gminy Tyczyn w pierwszym półroczu 2016 roku zapisało się 912 młodych czytelników w wieku do 15. roku życia.

Czy półtoraroczne dziecko można zabić za to, że jego rodzice ukrywają Żydów? Można. Taki los spotkał małą **Marysię Ulmównę**, która wraz z piątką rodzeństwa i rodzicami – **Józefem i Wiktoria** – oraz ośmioma Żydami została rozstrzelana w Markowej k. Łańcuta rankiem **24 marca 1944 roku**. Od 2003 r. toczy się proces beatyfikacyjny rodziny Ulmów, a w marcu tego roku w Markowej otworzono Muzeum

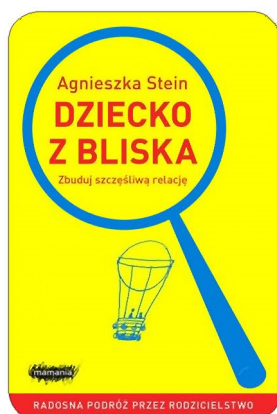
Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów (na uroczystościach obecny był prezydent **Andrzej Duda**). Tę niezwykłą rodzinę możemy poznać bliżej dzięki albumowi **Mateusza Szpytmy i Jarosława Szarka** pt. „Rodzina Ulmów”.

W formie krótkich rozdziałów przedstawiono tu historię rodziny Ulmów oraz Żydów, którym udało się przeżyć wojnę dzięki heroicznej postawie wielu Markowian. Poszczególne rozdziały książki odkrywają przed nami Józefa (zapalonego fotografa, ogrodnika, sadownika, dobrego gospodarza) – i Wiktorię (kochającą żonę, oddaną mamę i życzliwą sąsiadkę) Ulmów, którzy wbrew zakazom okupanta niemieckiego ukrywali ośmioro Żydów na strychu swojego domu. Za ten czyn cała rodzina została zastrzelona przez Niemców. Pośmiertnie przyznano im medal *Sprawiedliwy wśród Narodów Świata*. Album został wzbogacony licznymi fotografiami, wykonanymi również przez **Józefa Ulmę**.

„Dziecko z bliska” **Agnieszki Stein** to kolejna pozycja książkowa, która przedstawia alternatywny sposób wychowania dzieci. Modne ostatnio „rodzicielstwo bliskości” ma swoich zwolenników, jak i przeciwników. Na czym ono polega?

Autorka książki – absolwentka psychologii klinicznej na Uniwersytecie Warszawskim, a także mama dziecka w wieku szkolnym – przekonuje rodziców w swoim poradniku, że relacje z innymi ludźmi, możemy tworzyć tylko wtedy, kiedy im zaufamy. A ufności uczymy się od dnia narodzin. Toteż „rodzicielstwo bliskości” uczy dziecko rozpoznawać i wyrażać emocje, nawiązywać i dbać o dobrą więź między dorosłymi a dziećmi; pokazuje, jak rozwiązywać trudne sytuacje wychowawcze bez uciekania się do kar i... nagród. Psycholog podkreśla, że w rozwoju najmłodszych dzieci dużą rolę odgrywa obcowanie z rówieśnikami, bo tylko w taki sposób nasze pociechy mogą uczyć się relacji z drugim człowiekiem.

Poleca: **Agnieszka Janda**

(Nie) dobre kino wg Rafała Kaplity

W tym miesiącu o jednym z najbardziej kontrowersyjnych polskich filmów ostatnich lat opowie mój kolega **Dominik**, który żył tą produkcją od momentu, kiedy podano do wiadomości, że w ogóle ma powstać. A powstawał w bólach. Brakowało pieniędzy i przychylności. Z wiadomych powodów. Ja natomiast byłem nań raczej obojętny. Nie sądzę bowiem, by nawet najlepszy film był w stanie „załatwić” coś w sytuacji, która tak mocno podzieliła Polaków i nadal dzieli. **Dominik** jest tym, który obejrzał film jako jeden z pierwszych...

„Smoleńsk”

Dominik Nykiel: Tak, widziałem „Smoleńsk” w dniu jego premiery. I z przykrością muszę powiedzieć, że nie spełnił moich pokładanych w nim nadziei i oczekiwań. A czekałem na niego z wielką niecierpliwością. Zawiodł mnie przede wszystkim od strony wizualnej i artystycznej – tu głównie aktorskiej, która jest najsłabszym elementem filmu. Również ze względu na nietrafioną obsadę. Ale co innego mnie najbardziej smuci. Przykre jest to, z jaką ogromną falą krytyki, kpiny i przede wszystkim nienawiści w mediach (głównie w Internecie, i to najczęściej w wydaniu tych, którzy „Smoleńsk” nie widzieli) spotkał się ten film. Jeszcze w premierowy weekend, by apogeum tego hejtu osiągnąć tuż po nim.

Chyba nie było wcześniej polskiego filmu, poruszającego tak ważny społeczny temat, który spotkałby się z tak ogromnym oporem, wręcz krzykiem, niektórych środowisk (m.in. filmowców, aktorów, polityków), ale też „zwykłych” ludzi i to jeszcze na etapie samej idei jego realizacji. Bo jeśli się nad tym chwilę zastanowić, ostatecznie mamy do czynienia TYLKO z filmem, z czyjaś wizją. Każdy przecież ma prawo do przedstawienia swojej wizji. Nawet jeśli ten czy inny ktoś mówi, że „tak było naprawdę”. Owszem, życzyłbym sobie, i pewnie nie ja jeden, żeby „Smoleńsk” **Antoniego Krauze’a** był tak zrobiony, jak chociażby „JFK” **Olivera Stone’a** – trzygodzinny film o zamachu na prezydenta Kennedy’ego, który do samego końca ogląda się z pełnym zaangażowaniem.

Nie chcę wpisywać się w tę lawinę krytyki i wylewania wszelkich pomyj na ten – według mnie – ważny film. Staram się do niego podejść jako zwykły widz i jednocześnie osoba, która pośrednio związana jest z kinem. Tym bardziej staram się równoważyć ocenę „Smoleńsk”, pokazując jego zarówno złe, jak i dobre strony. Chociaż podkreślam, że daleko mu do miana „dzieła” i raczej niesie ze sobą więcej rozczarowania niż satysfakcji. Nie uprawiam więc politycznej agitki, propagandy ani niczego w tym stylu. Chociaż wiem, że znajdują się tacy, którzy i tak mi to zarzucą. Wbrew więc sporej części ludzi (większości?), mimo wszystko, uważam, że film warto/należy/można* (*niepotrzebne skreślić) obejrzeć z kilku powodów. Po pierwsze: jest to pierwsza fabularna wizja tego, co wydarzyło się 10.04.2010 r. pod Smoleńskiem; po drugie: ten film tak naprawdę mówi o medialnej manipulacji, której uległo sporo osób – łącznie z ludźmi związanymi z mediami; po trzecie: „Smoleńsk” daje do myślenia. Wręcz „łopatologicznie” informuje o faktach, które były znane 6 lat temu, a dzisiaj jeszcze głośniejsze mówi się o nich, ale niektórzy albo są ślepi i głusi, że ich nie dostrzegają, albo po prostu nie chcą ich dostrzec.

Uważam, że zanim cokolwiek powie się lub napisze o „Smoleńsku”, byłoby dobrze go najpierw uważnie obejrzeć. Najlepiej, o ile to jeszcze możliwe, bez żadnego nastawiania się. Bo tylko wtedy ma się pełne prawo do jego krytykowania. Ale to jak ze wszystkim.

OD REDAKCJI: **Dominik Nykiel** jest współprowadzącym Dyskusyjny Klub Filmowy „Klasy” w Rzeszowie

O Turniej Piłki Nożnej w Kielnarowej...

7.08 br. na boisku przy Szkole Podstawowej w Kielnarowej swoje umiejętności piłkarskie mogli zaprezentować mieszkańcy Kielnarowej. W tym dniu, od godzin południowych do wieczora, walczyły drużyny w kategoriach: szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie oraz dorośli. Na potrzeby zawodów „podzielono” Kielnarową na część północną i południową. Drużyny z tych rejonów naszej miejscowości rywalizowały między sobą.

Turniej był bardzo emocjonujący i zacięty. W kat. dorośli zwyciężyło Południe (8:6), w grupie gimnazjów i szkół średnich również Południe (10:5), a wśród najmłodszych triumfowała Północ (4:2). W końcowej

klasyfikacji turnieju zwyciężyło Południe (2:1). Wyróżniający się zawodnicy otrzymali nagrody rzeczowe oraz gadżety klubowe (szaliki, znaczki i proporczyki). Sędzią głównym zawodów był **Szymon Tereskiewicz**. W trakcie turnieju kibice mogli skorzystać z wielu atrakcji, a dzieci chętnie bawiły się z wodnymi balonami.

Podczas turnieju zorganizowano zawody w rzucie oszczepem (zwyciężył **Patryk Warchoń**, uzyskując wynik 36 m), w skoku w dal dorosłych (wygrał **Patryk Pecka** z wynikiem 4,55 m) i dzieci (pierwsze miejsce zajął **Patryk Rożek** - 4,10 m).

Na uczestników turnieju czekała pieczona kiełbaska ufundowana

przez mieszkańców Kielnarowej, którzy prowadzą działalność gospodarczą: **Roberta Zembronía, Łukasza Synosia, Dariusza Rzęsę, Jarosława Wanata, Marcina Kaplić, Michała Kaplić, Roberta Książka, Jacka Majdę, Janusza Płodzenia, Jerzego Majdę, Jana Synosia, Ryszarda Rzęsę i Leszka Kaplić**. Serdecznie Państwu dziękujemy za wsparcie. Dziękujemy również uczestnikom zawodów, którzy po skończonym turnieju pomogli uprzątnąć teren rozgrywek.

Za duży wkład w organizację turnieju piłkarskiego oraz imprez towarzyszących Zarząd „Jar” w Kielnarowej dziękuje: **Szymonowi Tereskiewiczowi, Dariuszowi Bronhardowi, Maksymilianowi Bronhardowi, Barbarze i Januszowi Płodzieniom, Ewelinie Czenczek, Krzysztofowi Tereskiewiczowi, Robertowi Borowcowi, Mateuszowi Borowcowi, Wacławowi Ciurze, Krzysztofowi Łachowi, Piotrowi Szeteli, Ryszardowi Rzęsie oraz Patrykowi Warchołowi**, który wspólnie z K. Tereskiewiczem komentował zawody.

Organizatorem Turnieju był **Ludowy Klub Sportowy „Jar” w Kielnarowej**, który uczestniczy w ogólnopolskim **Programie „Klub”**. Ma on na celu popularyzację sportu wśród mieszkańców Polski. W ramach tego programu w Kielnarowej prowadzone są zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat z: piłki nożnej i siatkowej, tenisa stołowego, łucznictwa oraz zajęć ogólnorozwojowe, m.in.: z lekkoatletyki, jazdy na rowerze, tenisa ziemnego. **Zajęcia trwać będą do końca października**. Uczestniczyć w nich mogą wszyscy **mieszkańcy gminy Tyczyn w wieku do 18 lat**. Koordynatorem programu „Klub” jest **Renata Rochecka** – sekretarz LKS „Jar”, która udziela informacji na temat prowadzonych zajęć pod nr. tel. **724-290-500**.

...i marzeniach

Mamy nadzieję, że Turniej Piłki Nożnej w Kielnarowej zapoczątkuje powstanie drużyny piłkarskiej w Kielnarowej. Jednak do tego niezbędne jest pełnowymiarowe boisko. A gdyby udało się wybudować halę sportową, treningi łucznicze i tenisowe mogłyby się odbywać w warunkach na miarę XXI w. Marzenia są po to, by je realizować, czego życzę sobie i Zarządowi LKS „Jar” w Kielnarowej.

tekst: **Ryszard Rzęsa**

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie

zaprasza **grupy przedszkolne i uczniów szkół podstawowych** na zajęcia pt.:

Czytamy Najmłodszym (zajęcia dla przedszkolaków):

1. O książeczkach i bajeczkach - bajeczki pana Drabika.
2. Bezpieczne dziecko w domu, przedszkolu i na drodze.
3. Co z ciebie wyrośnie? - poznajemy zawody.
4. Wiewióreczka mała orzeszki zbierała - zajęcia o jesieni.
5. Zimowy sen zwierząt - zwierzęta małe i duże.

Podróże w świat wyobraźni

(zajęcia dla uczniów szkół podstawowych):

1. W niezwykłym świecie książek - kl. 0-3.
2. Co to znaczy... - popularne powiedzonka - kl. 1-3.
3. Mam kolegów i koleżanki - zajęcia o przyjaźni - kl. 1-3.
4. Szukamy w bibliotece materiałów na wybrany temat - kl. 3-6.
5. Czy ta książka Cię zainteresuje? - kl. 4-6.
6. Gdybym był redaktorem czasopisma... - kl. 5-6.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. **(17) 22-19-410** oraz na stronie internetowej: **www.tyczyn-biblioteka.pl**

Złote i srebrne łuczniczki

Zawodniczki LKS Jar Kielnarowa: **Dorota Rząsa, Ewelina Czenczek i Maria Przysaś** zdobyły srebrny medal na XXXI Młodzieżowych Mistrzostwach Polski w Krotoszycach, które odbyły się na początku lipca 2016 r. Te same zawodniczki zimą na Halowych Mistrzostwach Polski zdobyły złoty krążek. Serdecznie gratulujemy sukcesów!

Zdobywczyni srebrnego medalu na MMP w Krotoszycach

Również i młodsze pokolenie idzie w ślad za starszymi koleżankami. Drużyna w składzie: **Kinga Czarnik, Karolina Wójciak i Anna Hetman** w kategorii młodzików zdobyła srebrny medal na halowych mistrzostwach.

tekst: Jan Szeliga

**ZAPRASZAMY
DO NOWO OTWARTEGO SKLEPU**

• KWIATY • UPOMINKI • WIEŃCE • SZKŁO

**Tyczyn, ul. Rynek 12
(„na schodkach”, obok apteki)**

Tel. 663-924-774

**USŁUGI W BIBLIOTECE
Publicznej w Tyczynie:**

DRUKOWANIE

SKANOWANIE

KSEROWANIE

Zapraszamy
w godz. pracy Biblioteki

LAMINOWANIE

Turniej Piłki Nożnej dla Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych o „Puchar Banków”

Ludowy Klub Sportowy „Jar” w Kielnarowej jest organizatorem Turnieju Piłki Nożnej dla Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych powiatu rzeszowskiego. Patronat nad turniejem objął Starosta Powiatu Rzeszowskiego **Józef Jodłowski**.

Turniej ma na celu aktywizację środowisk szkolnych i popularyzację wśród dzieci i młodzieży zajęć z piłki nożnej, szczególnie w miejscowościach, gdzie nie ma klubów sportowych lub sekcji piłki nożnej w klubach. Realizacja zadania zakłada współpracę z klubami sportowymi, gminami i powiatem rzeszowskim.

Rozgrywki piłkarskie drużyn 7-osobowych planowane są na październik i listopad 2016 r. Będą one przeprowadzone na boiskach typu „orlik” lub w halach sportowych. Rozegranie Turnieju finałowego przewidziane jest w miesiącach październik-grudzień br. Eliminacje do turnieju finałowego odbędą się w rejonach – po kilka gmin położonych w pobliżu siebie.

Informacji na temat turnieju udziela **Ryszard Rząsa** pod nr. tel. 604-798-210.

MISTRZOSTWA OKRĘGU W ŁUCZNICTWIE

Ludowy Klub Sportowy „Jar” w Kielnarowej
oraz **Podkarpacki Związek Łuczniczy**

zapraszają Mieszkańców Gminy Tyczyn

na **Mistrzostwa Okręgu
w Łucznictwie**

**8 października 2016 r.,
godz. 10.00**

Miejsce rozgrywek sportowych:
**boisko i plac przy Zespole Szkół
w Tyczynie**

Zawody prowadzone będą we wszystkich kategoriach wiekowych.

W programie szereg imprez towarzyszących, konkursy, zabawy, pokazy.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

PROŚBA STRUGU

W związku ze zbliżającym się jubileuszem Klubu Strug Tyczyn ponawiamy prośbę o **przekazywanie sprawozdań z gazet, pamiętek, archiwalnych biletów itp. związanych z działalnością Klubu**. Dzięki nim powstanie monografia i wystawa.

Kontakt: mksstrug@gmail.com

W „Centromedzie” w Tyczynie uruchomiono prywatne **gabinety: chirurgii naczyniowej i ortopedycznej**

Przyjmują:

dr Krzysztof Poszytek - specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej. Zajmuje się m. in. **diagnostyką: zmian miażdżycowych tętnic szyjnych, kończyn górnych i dolnych, aorty brzusznej i żył kończyn górnych i dolnych** (w gabinecie można wykonać badania **USG DOPPLER**, tzn. usg żył kończyn górnych i dolnych),

dr Marek Koczan - specjalista ortopeda.

Więcej informacji można zasięgnąć w rejestracji lub pod nr tel. **(17) 22-93-970**
Zapraszamy

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu**

zgłaszać **przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Student udzieli korepetycji z matematyki (gimnazjum, liceum).
Tel. 535-847-518

Aranżacja wnętrza niebanalnie i niedrogo.
Tel. (17) 22-91-006 (w godz. 20.00 – 22.00)

Szukam osoby do pracy do montażu ogrodzeń.
Tel. 664-724-174

**ZIELONY
KOSZYK**

Rzeszów
ul. Budziwojska 465

godz. otwarcia:

pon - sob.

6:00 - 21:00

niedz.

9:00 - 21:00

PROMOCJA

**Zapraszamy
na zakupy**

W tym miesiącu proponujemy MEGA PROMOCJE !

Szynka konserwowa SOKOŁÓW

Masło Piątnica 200 g

Ser Żółty Mazur

Olej Kujawski 1 l

Kawa Tchibo 500 g

Czekolada Milka Triple 90 g

Oferta ważna do wyczerpania zapasów

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Rafal Kaplita**, **Alicja Kochanowicz-Grabuś**, **Ewelina Kloc**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl)
Dodatek do 9. numeru „Głosu Tyczyna” (9/2016)

Marta Jakubiec - „Królestwo Paproci”

Gdzieś w głębokim i ciemnym lesie leżało dziwne królestwo, a granice jego rozciągały się dotąd, dokąd docierało wnikliwe oko zielonej paproci. To ona była bramą, przez którą żaden śmiałek nie odważył się przejść, a poza którą rozciągał się obszar mchów, złocistych borowików, błękitnych elfów i świętojańskich robaczek. Królowa paproć - tak by można rzec - dzielnie strzegła wyznaczonego terytorium i gdyby przyszło jej zawalczyć w jego obronie, nie zawahałaby się ani przez chwilę. Paproć jako głowa państwa miała również swoje tajemnice, których nie zdradzała nikomu. Owymi sekretami były przeróżne tajniki zarządzania królestwem, które czasami ukazywały także słabości samej władczyni.

Pewnego razu w granice królestwa zawitał kret, jednakże nie miał złych intencji. Od razu zapowiedział paproci:

- Nie odbieraj mnie jako wroga, proszę. Szanuję twoją ziemię i jestem pełen podziwu dla twojej zapobiegliwości. Ale gdy przechadzam się po lesie, widzę, jak nieumiejętne twoje rządy pustoszą posiadłości. Jeśli chcesz, uczynię twe królestwo jeszcze piękniejszym, a ty zyskasz jeszcze większą pochleбноść swoich poddanych.

Paproć nieufnie spojrzała na kreta, a widząc, że nie ma on ostrego ryjka, odrzekła:

Mam sporo zanieczyszczeń w naturalnym środowisku, mógłbyś je jakoś doprowadzić do porządku? Zostań moim nadwornym ogrodnikiem.

Kretowi nie trzeba było dwa razy powtarzać. Z miejsca zabrał się do pracy. Drażył nowe korytarze, udrażniał stare, doprowadzał świeży zasób powietrza, wody i tlenu, ale nigdy nie odważył się wejść na terytorium paproci. Spoza rozchylonych gałęzi widział, jak królestwo paproci z dnia na dzień nabierało nowego blasku i rozkwitało na nowo.

Królowa nie posiadała się z dumy. W zamian za pracę kreta opowiadała mu przeróżne historie dotyczące jej życia i panowania. Ogródnik - jak przystało na powiernika - słuchał powierzanych sekretów i zakopywał je w sobie niczym w głęboką studnię. Z czasem paproć zaczęła się obawiać o swoją pozycję, bo kret znał jej słabe strony, podziemne przejścia, których sam był budowniczym. Wiedział, gdzie rosną grzyby, co lubią, a czego nie błękitne elfy. Paproć zdała sobie sprawę, że jej ogrodnik te wszystkie informacje może wykorzystać przeciwko niej.

Te wszystkie rozmyślania nie dawały jej spokoju, sprawiły, że czuła się zagrożona i nie mogła się oprzeć podejrzliwościom. Na każdorazowe pojawienie się kreta reagowała przesadną uprzejmością, aż pewnego razu nie wytrzymała i zrobiła się cała bordowa.

- Co ci jest, przyjaciółko? - pytał niczego nieświadomy kret. - Chora jesteś? Czymś się martwisz?

- Od dziś masz się do mnie zwracać „wasza wysokość”! - krzyknęła paproć. - I nie waż mi się tu częściej pokazywać niż raz w tygodniu. - dodała już spokojniejszym tonem. - Mam zbyt wiele do stracenia.

Nie rozumiem, skąd ta niechęć do mojej osoby? - pytał zdziwiony kret. - Dobrze wiesz, że daleki jestem od wyrządzania ci krzywdy. Gdybym chciał, to już dawno wtargnąłbym na twoje terytorium. Polubiłem cię jednak i myślałem, że jesteśmy przyjaciółmi. Twoja postawa utwierdza mnie w przekonaniu, że jednak mi nie ufasz. Może lepiej odejść na zawsze?

Paproć nic nie odpowiedziała. Zaciśnęła tylko usta i zabrała się do umacniania terytorialnych murów i zacierania krecich śladów. Pozamykała korytarze, zasłoniła wewnętrzny dziedziniec i powiększyła system korytarzy.

Kret od ostatniej rozmowy z paprocią nie wpraszał się do niej na siłę; nie oczekiwał też zapłaty za swoją pracę. Wyniósł się niepostrzeżenie z królestwa paproci.

Po latach dowiedział się, że zabarykadowany przez paproć teren zaczął podupadać. Odcięty od światła, pozbawiony tlenu i wody, powoli usychał. Wówczas królowa - chcąc uratować resztki swojej świetności - sprowadziła innego kreta, by udrożnić jej tunele. Niestety ten nie znał słowa przyjaźń. Nie zatrzymał się w progu bramy, a grzecznie zaproszony niszczył zielone dywany mchów, przewracał borowiki, budził ze snu błękitne elfy. Kiedy już dokonał całkowitego zniszczenia królestwa, postawił przy paproci swoje trzy spiczaste kopczyki - jako znak swej obecności.

- Patrz! - zdawały się mówić kopce. - Oto prawdziwy obraz, którego jesteś królową...

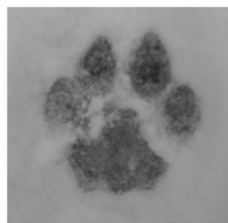
Rozwiąż rebusy. Odpowiedzi wpisz w puste okienka i je narysuj.

+

+

=

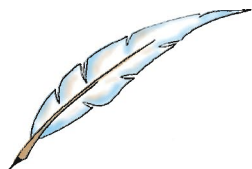
SZALIK

KOŃ

ŁAPA

+

+

=

PIANINO

PIÓRO

NALEŚNIK

+

+

=

ZEGAR

MYSZKA

PŁYTKI

+

+

=

CYRK

ROWER

KIELICHY

+

+

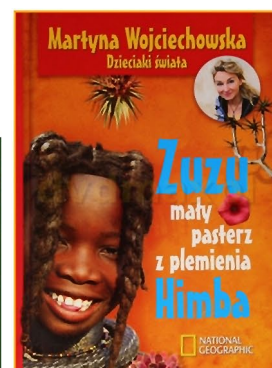
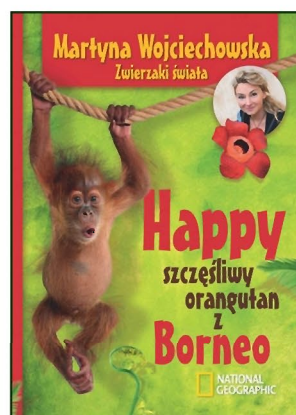
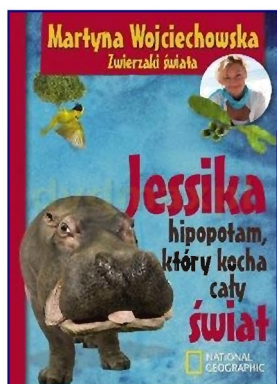
=

SÓPLE

CEBULA

AKACJA

Kącik Czytelnika

Wydarzyło się...

28 sierpnia 2016 r., Piknik Rodzinny w Ogródku Jordanowskim w Tyczynie (fot. Z. Cieślicka-Majka)

Narodowe Czytanie w MiGBP w Tyczynie,
7 września 2016 r. (fot. M. Dziadura)

Dzieci z Publicznego Przedszkola Sióstr
Św. Dominika w Tyczynie na zajęciach
w bibliotece, wrzesień 2016 r.
(fot. M. Dziadura, A. Janda)

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. K. Sobczyk w Tyczynie

zaprasza na

VI

Festiwal Piosenek Katarzyny Sobczyk

„O ŻŁOTĄ RÓŻĘ MAŁEGO KSIĘCIA”

23.10.2016r.
(niedziela)

W PROGRAMIE:

godz. 10.30

- przesłuchania
konkursowe

godz. 18.00

- koncert zespołu
"Grająca Szafa"

godz. 19.30

- Koncert laureatów
i wręczenie nagród

Sala widowiskowa
M-GOK w Tyczynie

Patronat:

Burmistrz Tyczyna Starosta Rzeszowski

Patronat medialny:

nowiny
GAZETA • CODZIENNA

nowiny24

TVP 3
RZESZÓW

 **Polskie Radio
RZESZÓW**

**WSTĘP
WOLNY!**